

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
—ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837—

6ος ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ (2020-2021): 1821-2021

«Από τον Αγώνα για Ανεξαρτησία στην καλλιέργεια της γνώσης.
Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας στο νεοσύστατο κράτος»

**Προτεινόμενα τεκμήρια του Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ
για τη δημιουργία εκθέματος**

1η Συλλογή τεκμηρίων για τη δημιουργία εκθέματος

ΊΔΡΥΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΩΝΟΣ & ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ

- 3^η Μαΐου 1837: Έναρξη λειτουργίας | Επίσημοι Λόγοι από τον Πρύτανη και τους Σχολάρχες (Κοσμήτορες) των Σχολών.

Ο Λόγος του πρώτου Πρύτανη Κωνσταντίνου Σχινά

ΛΟΓΙΔΡΙΟΝ

Ἐκφωνηθὲν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ πανεπιστημίου ΟΘΩΝΟΣ,

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΚΩΝΣΤ. ΣΧΙΝΑ, ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

Πρῶτον μέγα καὶ λαμπρὸν εἰς τὴν παγκόσμιον Ἱστορίαν φαινόμενον ἦτο, ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ ἌΝΑΞ, ἡ πρὸ πέντε περίπου ἐτῶν σύστασις τῆς Ἑλληνικῆς Μοναρχίας ὑπὸ τὸ Βασιλικὸν Σου σκῆπτρον. Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τοὺς ἡρώϊκους αὐτῆς χρόνους εἰς ἀπειραρίθμους ἡγεμονίας κατακερματισμένη, εἰς δὲ τὴν ἀκμὴν τῆς εὐκλείας τῆς κατὰ πόλεις καὶ μικρὰς περιφερείας αὐτονομουμένη, ὑποκύψασα ἔπειτα μὲ οἰκτρὰν μόνην αὐτονομίας σκιὰν εἰς τῶν Μακεδόνων τὴν κυριαρχίαν, κρατηθεῖσα τέλος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ Μομμίου, μεταβᾶσα ἐπομένως ὡς κληροδότημα τρόπον τινα ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν διαδόχων τῆς Ῥωμαϊκῆς παντοκρατορίας Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, καὶ πρὸ τετρακοσίων περίπου ἐτῶν δουλωθεῖσα τὴν ἐσχάτην καὶ ἀφόρητον ἐκείνην δουλείαν, ἡ Ἑλλὰς, ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ, δὲν ἀπετέλεσε πώποτε ἓν αὐτόνομον καὶ ἀδιαίρετον κράτος, ἀλλὰ πρῶτον μὲν σμικρὰ κατὰ τὴν ἑκτασιν καὶ πολεμίως πρὸς ἄλληλα διακείμενα

κράτη, ἔπειτα δὲ ἐλαχίστην ἐπαρχίαν τριῶν ἀλληλοδιαδόχως μεγάλων Μοναρχιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μόνη ἡ τοῦ Βυζαντίου εἶχε καὶ τὴν τῆς γλώσσης καὶ τῆς πίστεως ταυτότητα.

Πρῶτον ἄρα γενεσιουργὸν καὶ ἀληθῶς εὐφρόσυνον εἰς τὴν παγκόσμιον Ἱστορίαν φαινόμενον εἶναι τὸ μέγα ἔργον, τὸ ὁποῖον προητοίμασε Θεῖα συναντιλήψει ἡ Ἑλληνικὴ ἀρετὴ, ἐτελειοποίησε τῶν συμμάχων δυνάμεων ἡ προστασία, καὶ ἐπεσφράγισεν ἡ χαρμόσυτος ἡμέρα τῆς 7 Μαΐου 1832, καθ' ἣν ἐδέχθης ἐν Μονάχῳ τὸ προσενεχθέν Σοι Βασιλείον σέμμα, ἀναγορευθεὶς Πρῶτος τῶν Πανελλήνων Βασιλεὺς. Δεύτερον ἐπίσης πρωτοφανές, ἂν καὶ ἤττον πολύκροτον, φαινόμενον εἶναι ἡ σύστασις τοῦ πρώτου, ἐπωνύμου τῇ Σῇ Μεγαλειότητι, πανδιδακτηρίου, τοῦ ἀμφικτυονικοῦ τούτου δεσμοῦ τῶν ἀπανταχοῦ ἐπιστημόνων ἢ φιλεπιστημόνων Ἑλλήνων, ἔργον ὅπως Σὸν, τοῦ ὁποίου δὲν συμμετέσχον ἄλλοι τινὲς, ἐνὶ λόγῳ ἀκραιφνῆς ἀπόρροια τῆς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΣΟΥ κηδεμονίας.

Ἐβδόμος ἤδη παρῆλθεν αἰὼν, ἀφ' οὗτου εἰς τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην ἔγιναν τὰ πρῶτα δοκίμια τοῦ τοιούτου ἐπιστημονικοῦ συλλόγου διὰ τῆς συστάσεως ἀφ' ἐνὸς μέρους τῆς ἐν Βονωνίᾳ νομικῆς τοῦ περιωνύμου καὶ πολυωνύμου (1) Ἰρνερίου σχολῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ τῆς αὐτοσχεδιάστου τρόπον τινα συγχροτήσεως τοῦ Παρισινοῦ, τοῦ καὶ πρώτου Εὐρωπαϊκοῦ, πανδιδακτηρίου, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς συμμορίας, ἢ μᾶλλον συντεχνίας διδασκόντων καὶ διδασκαμένων,

(1) Το ὄνομα τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀνδρὸς ἀναφέρεται εἰς τὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα καὶ χρονικὰ μὲ ἀπείρον ποικιλίαν. Ἰρνέριος, Ἰρνέριος, Βαρνέριος, Βαρντριος, Γτινορνέριος, Γερνέριος, Γκαρνέριος, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα ἀπειρίδονται εἰς αὐτὸν ἀδιαφορῶς.

λατινιστὶ *Universitas*, ἥτοι *Universitas magistrorum et scholarium* ἀποκληθὲν, μετέπεσεν ἔπειτα εἰς τὴν ἤδη ἐν χρήσει σημασίαν τοῦ πάσας τὰς ἐπιστήμας περιλαμβάνοντος ἀνωτάτου διδακτηρίου (*Universitas literarum*)

Ὁψίγονον ἄρα σφόδρα εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν πανδιδακτήριον· ἀλλ' οἱ καρποὶ τοῦ ἐλπίζονται πρωϊμότατοι. Δὲν ἔχει χρεῖαν ἢ Ἑλλάς νὰ διέλθῃ τὸ βραδὺ καὶ ἐπίπονον σάδιον τῶν κατὰ τοὺς βαρβάρους ἐκείνους χρόνους συστηθεισῶν ἐσπερίων Ἀκαδημιῶν, αἵτινες ὑπὲρ τοὺς δύο αἰῶνας μετὰ τὴν σύστασίν των εἶχον ἔτι ἀνάγκην τῆς ἐκ τοῦ Βυζαντίου φυγῆς Ἑλλήνων σοφῶν διὰ νὰ ἐξέλθωσι τῆς τετριμμένης καὶ ζοφώδους ὁδοῦ, καὶ νὰ λάβωσι λαμπρὸν φῶς καὶ ζῶην νέαν. Δὲν κινδυνεύει τὸ Ἑλληνικὸν πανδιδακτήριον νὰ μιμηθῇ οὐδὲ τὰς λοιπὰς ἐκείνων περιττολογίας, οὐδὲ τὴν εἰς τέσσαρα, φερ' εἰπεῖν, ἔθνη διαίρεσιν διδασκόντων καὶ διδασκομένων (1) τὴν ὁποίαν, παρειαχθεῖσαν, οὐκ' οἶδ' ὅπως, εἰς τὸ Παρισινὸν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς συστάσεώς του, ἐμιμήθησαν δουλικῶς τὰ μετ' αὐτὸ βαθμηδὸν συστηθέντα, πρὸς διηνεκῇ διχοστασίαν ἐκείνης τῆς τάξεως τῶν ἀνθρώπων, ἥτις ὡς ἐκ τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἀσχολίας καὶ μελέτης ὠφείλε νὰ διάγῃ πάντοτε καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ. Τὸ Ἑλληνικὸν πανδιδακτήριον, Βασιλεῦ, καθιδρυ-

(1) Τοιαύτη τις διαφορὰ, προσθεῖσα ἐκ τῆς κατ' ἔθνη διαιρέσεως, παρῶν οὖν τοὺς ἐν τῷ κατὰ τὴν Πράγαν τῆς Βοεμίας πανδιδακτηρίῳ γερμανοὺς φοιτητὰς καὶ Καθηγητὰς νὰ ἀναχωρήσωσιν ὁμοθυμαδὸν ἐκεῖθεν, καὶ νὰ συστήσωσιν, ἀπελθόντες, τὸ ἐν Λειψία πανεπιστήμιον κατὰ τὸ 1409. Λείψανα τῆς τοιαύτης κατ' ἔθνη διαιρέσεως εἶναι κατὰ μὲν τὴν Γερμανίαν αἱ λεγόμεναι *Landsmannschaften*, ἐπαρχιωτικαὶ τῶν φοιτητῶν ἐνώσεις, ἐν δὲ τοῖς Παρισίοις τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, μέχρι καὶ νῦν ἀποκαλούμενον *collège des quatre nations*.

μ ένον εἰς τὰς παρὰ Σοῦ ἐκ νέου ἀνεγερθείσας περικλεεῖς Ἀ-
θήνας, καὶ κείμενον μεταξὺ τῆς Ἑσπέρας καὶ τῆς Ἑω, εἶ-
ναι προωρισμένον νὰ λαμβάνῃ ἀφ' ἐνὸς μέρους τὰ σπέρμα-
τ α τῆς σοφίας, καὶ ἀφοῦ τὰ ἀναπτύξῃ ἐν ἑαυτῷ ἰδίαν τινα
καὶ γόνιμον ἀνάπτυξιν, νὰ τὰ μεταδίδῃ εἰς τὴν γείτονα Ἑω
νεαρὰ καὶ καρποφόρα.

Οὕτω **ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,**

τὸ λαμπρόν Σου ὄνομα, μεταβαῖνον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν,
δὲν θέλει παύσει εὐλογούμενον δικαίως κατὰ τὰ δύο τῆς
οἰκουμένης μέρη.

*Το Ελληνικόν πανδιδακτήριον, Βασιλεύ, καθιδρυμένον εις τας
παρά Σου εκ νέου ανεγερθείσας περικλεείς Αθήνας, και κείμενον
μεταξύ της Εσπέρας και της Έω, είναι προωρισμένον να λαμβάνη
αφ' ενός μέρους τα σπέρματα της σοφίας, και αφού τα αναπτύξη
εν εαυτώ ιδίαν τινα και γόνιμον ανάπτυξιν, να τα μεταδίδη εις την
γείτονα Έω νεαρά και καρποφόρα*

Σχινάς 1837, 3-4 στο Δημαράς Κ. Θ. 1987, *Εν Αθήναις*, ΕΚΠΑ.

<http://www.archive.uoa.gr/ereynes-gia-thn-istoria-toy-panepisthmioy-a8hnon/bibliografia.html>).

Έγινε, τέλος πάντων, την 3ην Μαΐου και η Εγκαθίδρυσις του Ελληνικού Πανεπιστημίου Όθωνος. [...] Περί την 11ην ώραν ο Βασιλεύς έφιππος έφθασεν εις το κατάστημα του Πανεπιστημίου, όπου παρευρίσκετο το διπλωματικόν σώμα, το Συμβούλιον και οι Γραμματείς της Επικρατείας, η Ιερά Σύνοδος και πλήθος υπαλλήλων και άλλων πολιτών διαφόρων τάξεων και αμέσως ο επίσκοπος της Αττικής, ενδεδυμένος την αρχιερατικήν στολήν, άρχισε να ψάλλη το «Ευλογητός ει Χριστέ, ο Θεός ημών, ο πάνσοφος τους αλιείς αναδείξας» (εφ. Σωτήρ, 6 Μαΐου 1837).

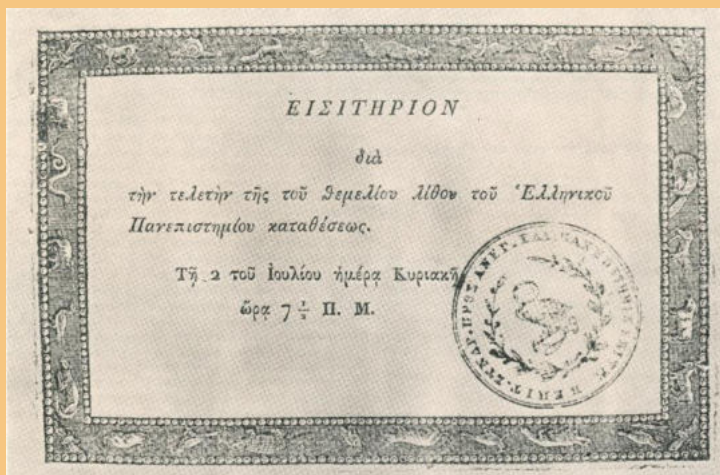
➤ Πρώτο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων (Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου 1837- Προγράμματα Διδασκαλίας, Φ.1)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ των κατὰ τὴν χειμερινὴν ἑξαμηνίαν τοῦ 1837-38 ἔτους			
Θεολογικῆς Σχολῆς.	Δικαστικῆς.	Ιατρικῆς.	Φιλοσοφικῆς.
ὥρα 8. π. μ.	ὥρα 8. π. μ.	ὥρα 8. π. μ.	
Εμπορικὸς νόμος, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Γ. Α. Παλλὰ, τὴν τετάρτην καὶ πρῶτον.	Μερικὴ Παθολογία καὶ θεραπευτικὴ παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ι. Βούρου, καὶ ἡμέραν.		
ὥρα 9. π. μ.	ὥρα 9. π. μ.	ὥρα 9. π. μ.	
	Χειρουργικὴ Κλινικὴ, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ερ. Τραῦμπερ, καὶ ἡμέραν.		
ὥρα 10. π. μ.	ὥρα 10. π. μ.	ὥρα 10. π. μ.	
Πολιτικὴ Διοικησιμὴ, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Φέδερ, τρίτην, τετάρτην, καὶ παρασκευὴν.	Γενικὴ Νοσηλογία, καὶ θεραπευτικὴ παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Α. Γ. Λεοντῆ, δευτέραν, τετάρτην, καὶ παρασκευὴν.		
ὥρα 11. π. μ.	ὥρα 11. π. μ.	ὥρα 11. π. μ.	
Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Πέλικου, ἀπὸ τῆς πρῆς αὐτοῦ ἐπιμύνειας προσηγορευομένης ἡμέρας.	Μαιευτικὴ, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ν. Κωστή, καὶ ἡμέραν.	Ἱστορία τῆς Ῥωμαϊκῆς Πολιτείας, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Γ. Γεωργίου, δευτέραν, τετάρτην καὶ παρασκευὴν.	
ὥρα 12.	ὥρα 12.	ὥρα 12.	
Δογματικὴ Θεολογία, κατὰ τὴν ἐπιτομὴν τῆς τοῦ Θεοφάνους Πρακτοῦχου θεολογικῆς βίβλου, καὶ ἱστορία τῶν δογμάτων, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Μ. Αὐγουστίνου, δευτέραν, τετάρτην καὶ παρασκευὴν.	Ἀνατομία παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Α. Α. Μαυροκορδάτου, καὶ ἡμέραν.	Λογογραφία τῆς Ἀττικῆς παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Α. Νέστορος, δευτέραν, τετάρτην καὶ παρασκευὴν.	
ὥρα 1. μ. μ.	ὥρα 1. μ. μ.	ὥρα 1. μ. μ.	
Ἱστορία Ἑκκλησιαστικὴ, τὴν δευτέραν, τρίτην, πέμπτην καὶ παρασκευὴν.		Ὀμηρικὴ Ποιητικὴ, καὶ Ὀμήρου μεταφραστικὴ, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Α. Νέστορος, δευτέραν, τρίτην, πέμπτην, καὶ παρασκευὴν.	

ἐν τῷ τοῦ Ὁθωνος Πανεπιστημίου παραδοθησομένων μαθημάτων.

Θεολογικῆς.	Δικαστικῆς.	Ιατρικῆς.	Φιλοσοφικῆς.
ὥρα 2. μ. μ.	ὥρα 2. μ. μ.	ὥρα 2. μ. μ.	
		Συμμετωπικὴ, καὶ ὁ Νοσηγορία τῶν γεννητικῶν καὶ τῶν παιδικῶν ἀσθενειῶν, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Δ. Δορνάδου, Πιπίτου, δευτέραν, τρίτην, τετάρτην καὶ παρασκευὴν.	Γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς Φυσιολογίας καὶ ἱστορίας, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Δορνάδου, δευτέραν, τρίτην, πέμπτην, καὶ παρασκευὴν.
ὥρα 3.	ὥρα 3.	ὥρα 3.	
		Λογογραφία, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Α. Γ. Λεοντῆ, καὶ παρασκευὴν.	Φιλοσοφία, ἡ θεωρία τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος καὶ ἠθικῆς, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ν. Βάμβου, τρίτην, πέμπτην, καὶ σάββατον.
ὥρα 4.	ὥρα 4.	ὥρα 4.	
		Ἱστορικὴ Δογματικὴ, παρὰ τοῦ Κ. Α. Παλλὰ, τρίτην, πέμπτην καὶ σάββατον.	Λογική, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ε. Λαζάρου, τρίτην, καὶ πέμπτην.
ὥρα 5.	ὥρα 5.	ὥρα 5.	
Πολιτικὸς Νόμος, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Γ. Α. Μαυροκορδάτου, τὴν τρίτην, πέμπτην, καὶ σάββατον.	Διοικητικὸν Δίκαιον, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Αρ. Γεωργίου, τὴν τετάρτην.	Ἱστορία τῆς Ἀττικῆς Πολιτείας, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ι. Α. Νέστορος, δευτέραν καὶ παρασκευὴν.	Καιρῶν, περὶ γένεως θιῶν, καὶ Ἀττικῆς Φιλοσοφίας Ἱστορία, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Ε. Οὐλαρίου, καὶ ἐκάστην.
ὥρα 6.	ὥρα 6.	ὥρα 6.	
			Βίος Ῥωμαίων, ἢ Ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία, παρὰ τοῦ Καθηγ. Κ. Α. Σχινῆ, τρίτην, τετάρτην, καὶ πέμπτην.

➤ Τεκμήρια από την ανέγερση του Κεντρικού Κτηρίου | Προπύλαια

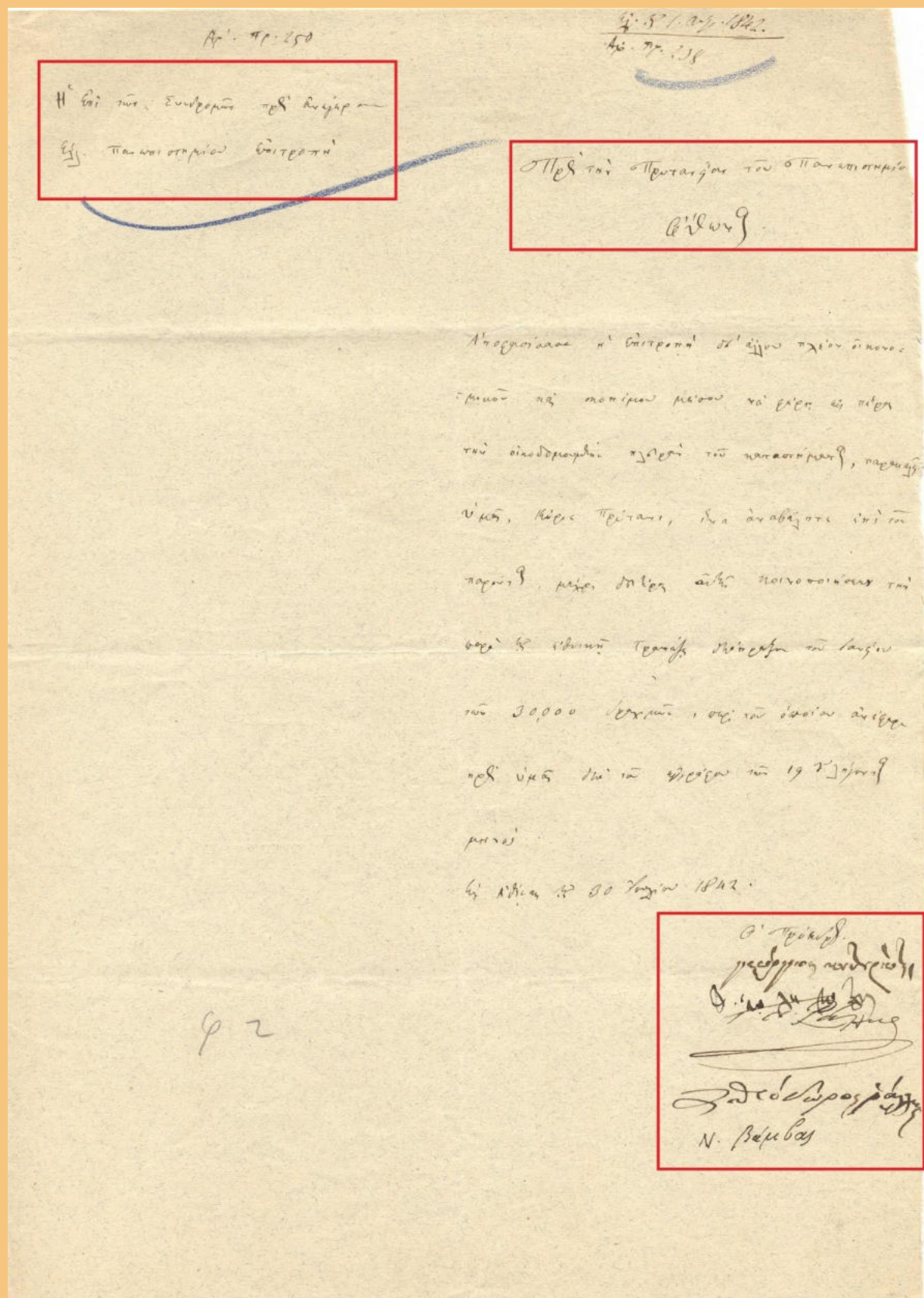

Το ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΝ για την τελετή θεμελίωσης του κεντρικού κτηρίου του Οθώνειου Πανεπιστημίου 2 Ιουλίου 1839

(Πηγή: Συλλογές του Μουσείου Ιστορίας ΕΚΠΑ)

Η ίδρυση ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης στην πρωτεύουσα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους ξεκίνησε ως όραμα του Ιωάννη Καποδίστρια χωρίς όμως να είναι στις άμεσες προτεραιότητές του και υλοποιήθηκε από τον βασιλιά Όθωνα. Έτσι στις 3 Μαΐου του 1837, στην κατοικία του αρχιτέκτονα Σταμάτη Κλεάνθη, επί της οδού Θόλου, στη βορειοανατολική πλευρά της Ακρόπολης, πρωτοστεγάστηκε το «Οθώνειο Πανεπιστήμιο», σύμφωνα με το αρχικό του όνομα. Καθώς ούτε η θέση, ούτε η χωρητικότητα του κτηρίου ήταν ικανή να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του νέου Πανεπιστημίου, κρίθηκε αναγκαία η οικοδόμηση άλλου κτηρίου που όμως λόγω της αδυναμίας του δημοσίου ταμείου να καλύψει μια τέτοια δαπάνη, με πρωτοβουλία του δεύτερου Πρύτανη Γεωργίου Α. Ράλλη, στις 26 Ιανουαρίου 1839, συγκροτήθηκε επιτροπή για τη συλλογή συνδρομών «προς ανέγερσιν ελληνικού πανεπιστημίου». Τρεις κορυφαίες μορφές του Αγώνα της Ανεξαρτησίας, ο **Γεώργιος Κουντουριώτης**, ο **Ανδρέας Ζαΐμης** και ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης**, ο Ανακτοσύμβουλος Αύγουστος-Κρίστιαν Μπράντις και οι καθηγητές Κωσταντίνος Σχινάς, Γεώργιος Ράλλης, Θεόδωρος Ράλλης, Νεόφυτος Βάμβας και Γεώργιος Γεννάδιος ορίστηκαν μέλη της επιτροπής αυτής. Οι συλλεγόμενες συνδρομές αποφασίστηκε να ανήκουν στο Πανεπιστήμιο που θα τις διαχειριζόταν. Χαρακτηριστικό είναι ότι ήδη τις πρώτες μέρες της σύστασής της, συγκεκριμένα την 8η Φεβρουαρίου είχε συγκεντρώσει τα ποσό των 14.780 δρχ. Με το Β.Δ. της 23 Φεβρουαρίου 1839 έλαβε επίσημο χαρακτήρα η επιτροπή με την ονομασία: *Η επί των συνδρομών προς ανέγερσιν ελληνικού πανεπιστημίου Επιτροπή*.

- Επιστολή της Επιτροπής Ανέγερσης του Κεντρικού Κτηρίου προς τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών | 30 Ιουλίου 1842

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου 1837-1842, Φ. 661.1 – Κτήματα)

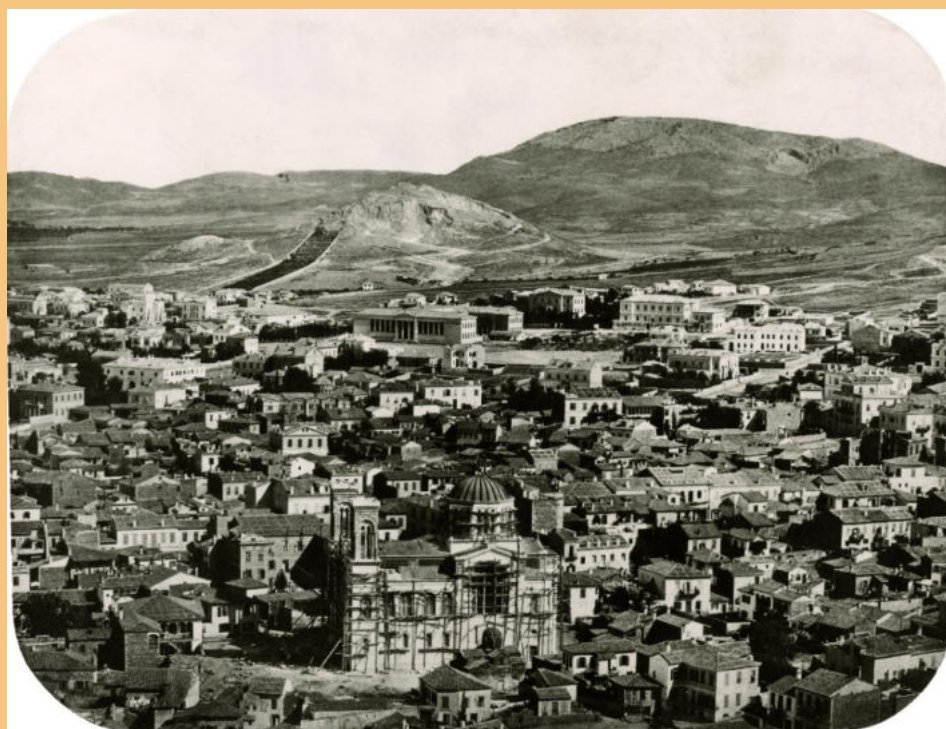
Η επί των συνδρομών προς ανέγερσιν Ελληνικού Πανεπιστημίου
Επιτροπή

Πρός τον Πρύτανιν του Πανεπιστημίου Όθωνος

Αποφασίσασα η επιτροπή δι' άλλου πλέον οικονομικού και σκοπίμου μέσου να φέρη εις πέρας την οικοδομουμένην πλευράν του καταστήματος, παρακαλώ υμάς, Κύριε Πρύταμι, ίνα αναβάλητε επί του παρόντος μέχρι νεοτέρας αυτής κοινοποιήσεως την περί τη εθνική τραπέζη είσπραξιν του δανείου των 30,000 δραχμών, περί του οποίου ανέφερα προς υμάς δια του εγγράφου της 19 του λήγοντος μηνός.

Εν Αθήναις, 30 Ιουλίου 1842

Ο Πρόεδρος
Γεώργιος Κουντουριώτης
Θ. Κολοκοτρώνης
Γ. Ράλλης
Θεόδωρος Ράλλης
Ν. Βάμβας

Η φωτογραφία απεικονίζει την Αθήνα το 1859.
(Φωτογράφος: Gabriel de Rumine, στο Άλμπουμ: Αθήνα, η πόλη, οι άνθρωποι, τα γεγονότα, Φωτογραφικό Αρχείο του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, σ. 618)

2η Συλλογή τεκμηρίων για τη δημιουργία εκθέματος

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

- Το Βασιλικό Διάταγμα ορισμού της ημερομηνίας εορτασμού της Εθνικής Επετείου

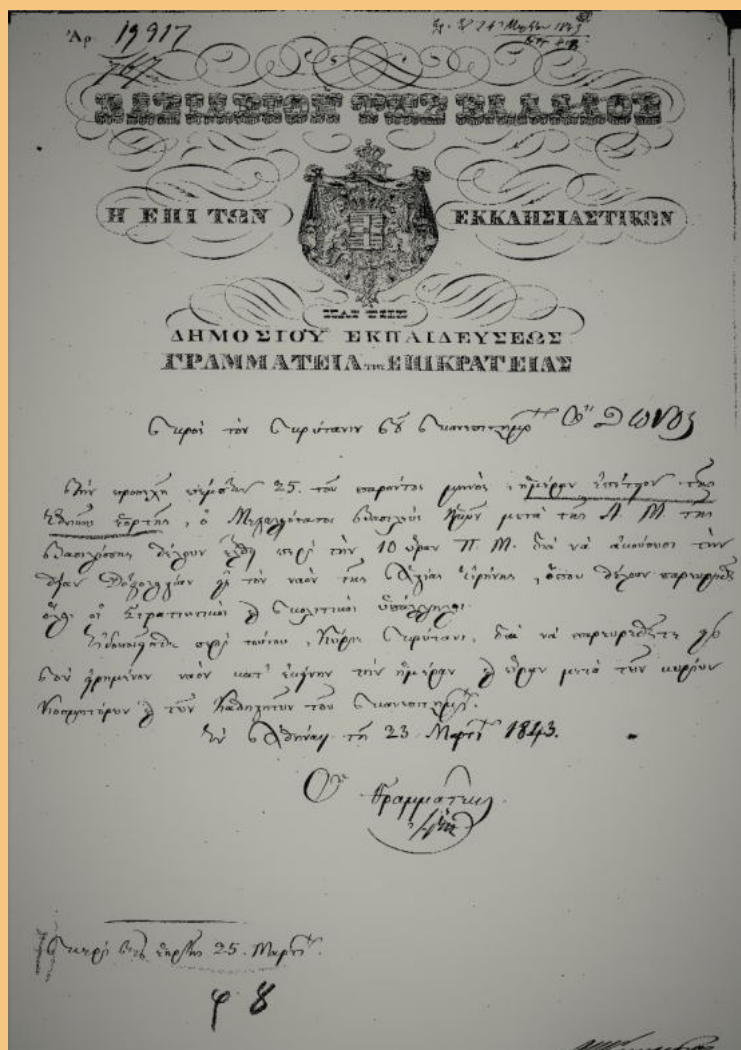

Βασιλικό Διάταγμα 980/15-3-1838

Ὁ θ ω ν
Ἐλέω Θεοῦ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος.
Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν κ.λπ. Γραμματείας θεωρήσαν-
τες, ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς 25ης Μαρτίου, λαμπρὰ καθ'
ἑαυτὴν διὰ τὴν ἐν αὐτῇ τελουμένην ἐορτὴν τοῦ
Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἶναι
προσέτι λαμπρὰ διὰ τὴν κατ' αὐτὴν ἑναρξιν
τοῦ περὶ Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνος τοῦ Ἑλληνικοῦ
Ἔθνους, καθιεροῦμεν τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὸ
διηγεκέες, ὡς ἡμέραν Ἐθνικῆς ἐορτῆς.

Ὁ θ ω ν
Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1838
Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.λπ. Γραμματεὺς
τῆς Ἐπικρατείας
Γ. Γλαράκης₁

- Πρόσκληση στη Δοξολογία για τον εορτασμό της 25^{ης} Μαρτίου 1843 στη Μητρόπολη Αθηνών (Εκκλησία Αγίας Ειρήνης) παρουσία του βασιλιά Όθωνα και της βασίλισσας Αμαλίας

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου 1842-1847, Φ. 143.2)

Η επί των Εκκλησιαστικών
Δημοσίου Εκπαιδεύσεως
Γραμματεία της Επικρατείας

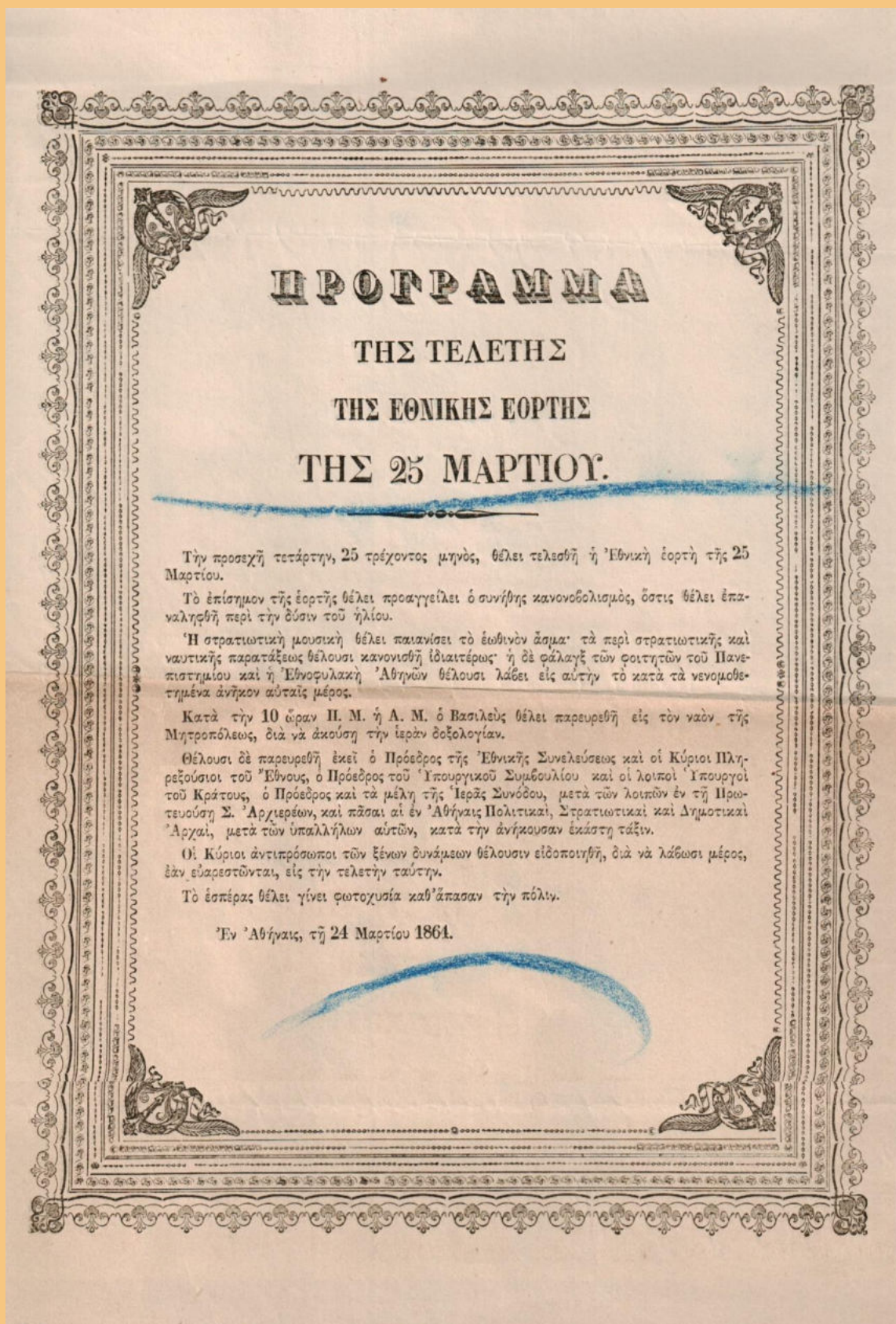
Πρός τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Όθωνος

Την προσεχή Πέμπτην 25 του παρόντος μηνός, ημέραν επέτειον της Εθνικής εορτής, ο Μεγαλειότατος Βασιλεύς ημών μετά της Α. Μ. της Βασιλίσσης θέλουν έλθει περί την 10 ώραν π. μ. δια να ακούσωσι την θείαν Δοξολογίαν εις τον ναόν της Αγίας Ειρήνης, όπου θέλουν παρευρεθί όλοι οι Στρατιωτικοί και Πολιτικοί υπάλληλοι.

Ειδοποιείσθε περί τούτου, Κύριε Πρύτανη, δια να παρευρεθίτε εις τον ειρημένον ναόν κατ'εκείνην την ημέραν και ώραν μετά των κυρίων Κοσμητόρων και των Καθηγητών του Πανεπιστημίου.

Εν Αθήναις τη 23 Μαρτίου 1843

Ο Γραμματέυς

➤ Οι Ανδριάντες στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου

Το **1869**, με αφορμή τον επερχόμενο εορτασμό των πενήντα χρόνων από την Επανάσταση του 1821, η **Πρυτανεία** παρήγγειλε δύο ανδριάντες, του **Ρήγα Βελεστινλή** (Φεραίου) και του **Γρηγορίου του Ε΄**, οι οποίοι τοποθετήθηκαν με δημόσιες τελετές στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η τοποθέτηση των δύο αγαλμάτων, σε αντικατάσταση των προβλεπόμενων αρχαίων θεοτήτων σηματοδοτούσε **την ενσωμάτωση του Αγώνα στην επίσημη ελληνική ιστορία**, που είχε πλέον και άλλο σημείο αναφοράς εκτός από την κλασική αρχαιότητα.

Ο ανδριάντας του σπορέα της επανάστασης Ρήγα Βελεστινλή (Φεραίου) είναι έργο του γλύπτη Ι. Κόσσου. Τα αποκαλυπτήρια έγιναν στις 16 Ιουνίου του 1871.

Η πόλη της Αθήνας είχε γιορτάσει την ίδια χρονιά την μετακομιδή των οστών του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄ από την Οδησό με ιδιαίτερη λαμπρότητα. Σε συνέχεια αυτών των γεγονότων **την**

25^η Μαρτίου 1872 ο ποιητής Αριστοτέλης Βαλαωρίτης μετά από πρόσκληση της Πρυτανείας προσφώνησε στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου τον ανδριάντα του Πατριάρχη με ποίημα γραμμένο στη δημοτική γλώσσα. Η απαγγελία, προκάλεσε, σύμφωνα με τον Τύπο της εποχής δάκρυα συγκίνησης και έντονα συναισθήματα πατριωτισμού.

Ο Πατριάρχης απεικονίζεται ως ποιμενάρχης με γιγάντιο παράστημα από τον γλύπτη Γεώργιο Φυτάλλη και **ανάγεται σε σύμβολο εθνικό και θρησκευτικό**.

Λίγα χρόνια αργότερα στα **1875** το Πανεπιστήμιο τελεί τα αποκαλυπτήρια του τρίτου ανδριάντα με τιμώμενο πρόσωπο τον **Αδαμάντιο Κοραή**.

Το **1930** με αφορμή τον εορτασμό των 100 χρόνων από την Επανάσταση προστέθηκε στο πάνθεον των ηρώων ο ανδριάντας του **Ιωάννη Καποδίστρια**, του πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας.

Τέσσερις εμβληματικές προσωπικότητες με συχνά αντικρουόμενες απόψεις και ιδεώδη, προσωπικότητες που κάποτε συγκρούστηκαν μεταξύ τους, συνυπάρχουν μπροστά στα Προπύλαια **συμβολίζοντας την Επανάσταση του 1821 και τον αγώνα για την ελευθερία**. Οι ανδριάντες συγκροτώντας ένα μοναδικής καλλιτεχνικής και αισθητικής αξίας μνημειακό σύμπλεγμα γλυπτών **τροφοδοτούν τη σκέψη σχετικά με τα ιδεώδη της Ελληνικής Επανάστασης, συμβολίζουν την εθνική ενότητα, αποτελούν διαύλους επικοινωνίας ανάμεσα στο παρόν, το παρελθόν και το μέλλον**.

1| Ανδριάντας Ρήγα Φεραίου

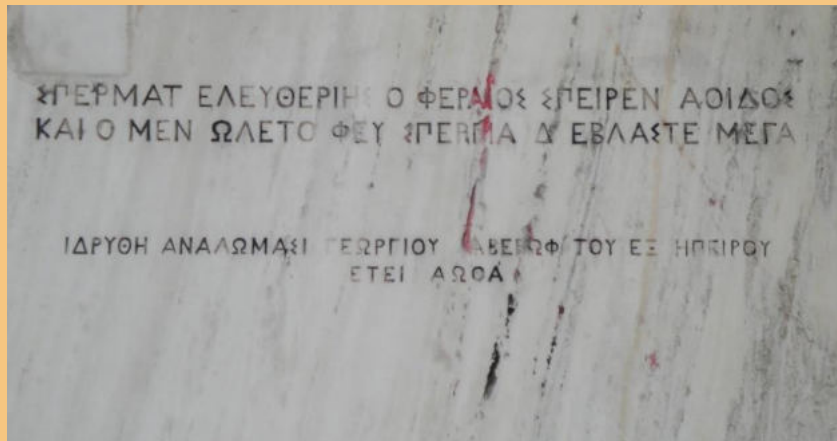
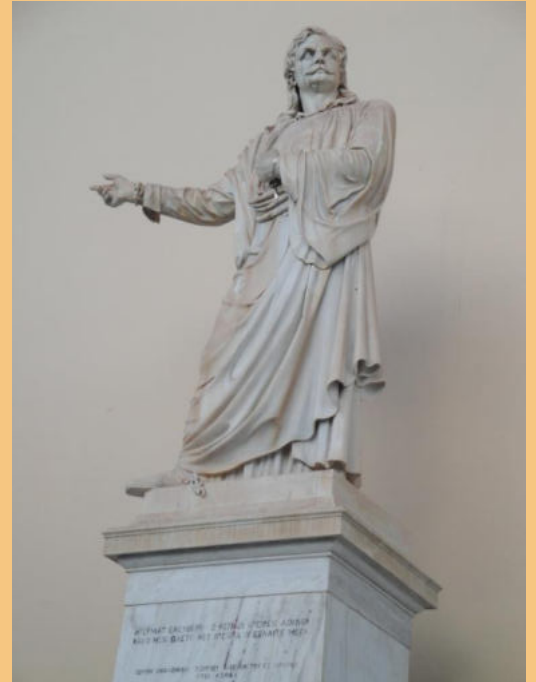
Καλλιτέχνης: Ιωάννης Κόσσος

Υλικό: Μάρμαρο

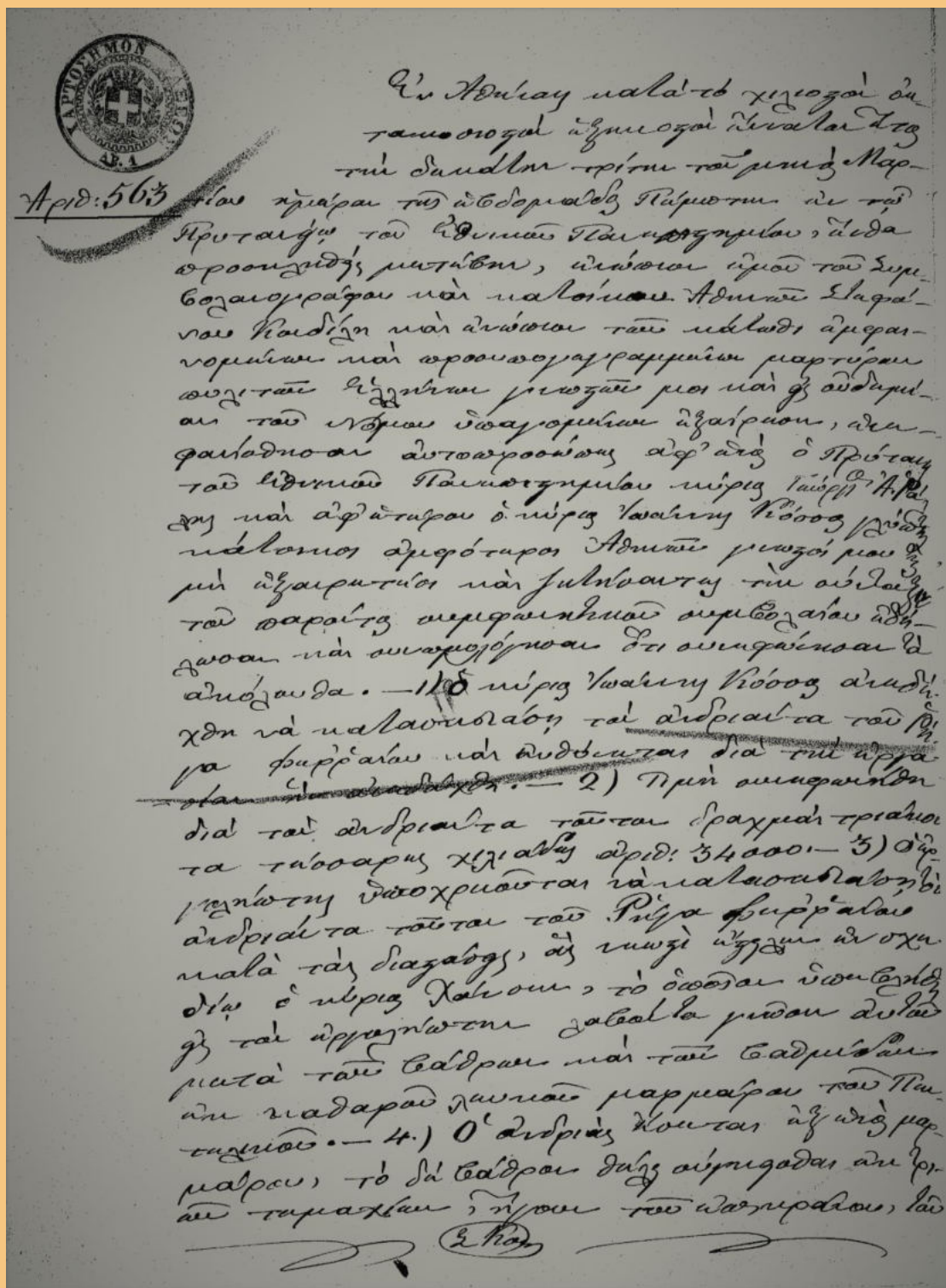
Ύψος 1,01 m X 0,86 m

Ο Ρήγας οραματιστής της ελευθερίας σφίγγει το αριστερό χέρι στο στήθος του και έχει το δεξί χέρι σε έκταση, ενώ σπάει τις αλυσίδες της σκλαβιάς.

Ο ανδριάντας του Ρήγα είναι ο πρώτος που στήθηκε στην Αθήνα μετά την ανακήρυξη της σε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους.

- Το συμφωνητικό που υπογράφηκε από τον γλύπτη Ι. Κόσσο για την κατασκευή του ανδριάντα και προσδιορίζει τους όρους παράδοσης του έργου.

[illegible]

Ο μαρτυρῶν
 Ἰω. Γ. Χριστοδούρου
 Παρασημαῖος Σ. Καρράκης
 Ο ὑπεβουλογράφος
 (Τ. Σ.) Σίλβανος Κονδύνης
 Οὐκ ἔστι ἀνδραγαθὴ
 ἀνδραγαθὴ ἀνδραγαθὴ
 Ο ὑπεβουλογράφος
 Σίλβανος Κονδύνης

Ο Συμβολαιογράφος, Στέφανος Κονδίλης

➤ Πρόσκληση στην τελετή αποκαλυπτηρίων του ανδριάντα του Ρήγα

Τῇ προσεχῇ τετάρτῃ, 16 τοῦ Ἰουνίου μηνός, κατὰ τὴν 7 ὥραν ἀκριβῶς μετὰ μεσημβρίαν τελεῖται ἐπισήμως πρὸ τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῆς πλατείας, ἡ ἀποκάλυψις ἡ ἐγκαίνιασις τοῦ ἀνδριάντος τοῦ πρωτομάρτυρος τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας Ῥήγα τοῦ Φεραίου, ἰδρυθέντος δαπάνῃ τοῦ φιλογενοῦς Γεωργίου Ἀβέρωφ.

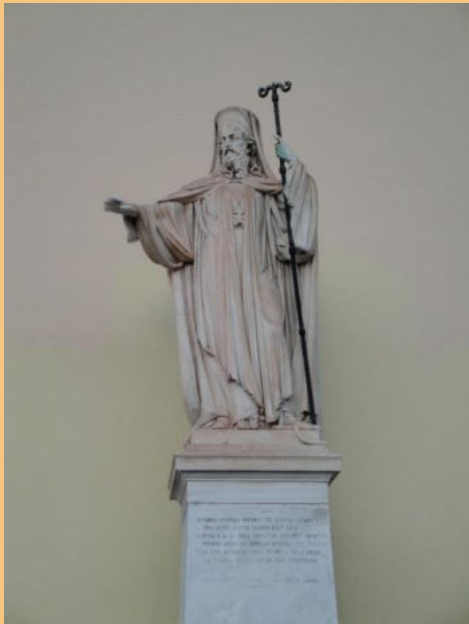
Εἰς τὴν τελετὴν ταύτην, καθὼς ἐθνικὴν, ἣν θέλει τιμήσει διὰ τῆς βασιλικῆς Τῆς παρουσίας καὶ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης, ἡ Γαληνοτάτη ἡμῶν Ἀνασσα, παρακαλεῖσθε ὅπως παρευρεθῇτε.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14 Ἰουνίου 1874.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΒΟΥΣΑΚΗΣ.

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, 1870-1871, Φ. 38.1)

2| Ανδριάντας Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄

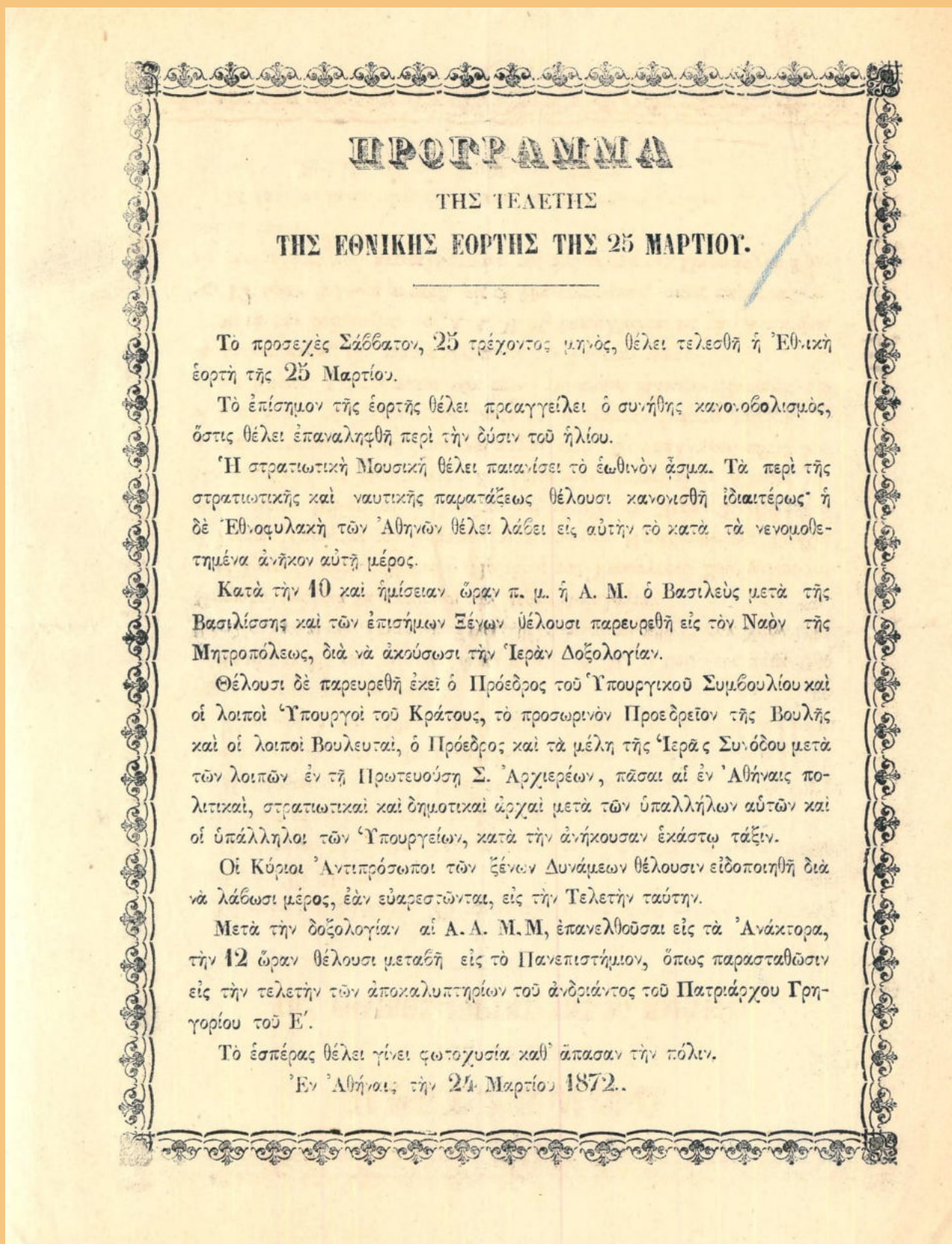
Καλλιτέχνης: Γεώργιος Φυτάλλης
Υλικό: Μάρμαρο
Ύψος: 1,01 m X 0,315 m
Χορηγός: Γεώργιος Αβέρωφ

Στην τελετή των αποκαλυπτηρίων στις **25 Μαρτίου του 1872** ο ποιητής **Αριστοτέλης Βαλαωρίτης** προσφώνησε τον ανδριάντα με ποίημα γραμμένο στη δημοτική γλώσσα.

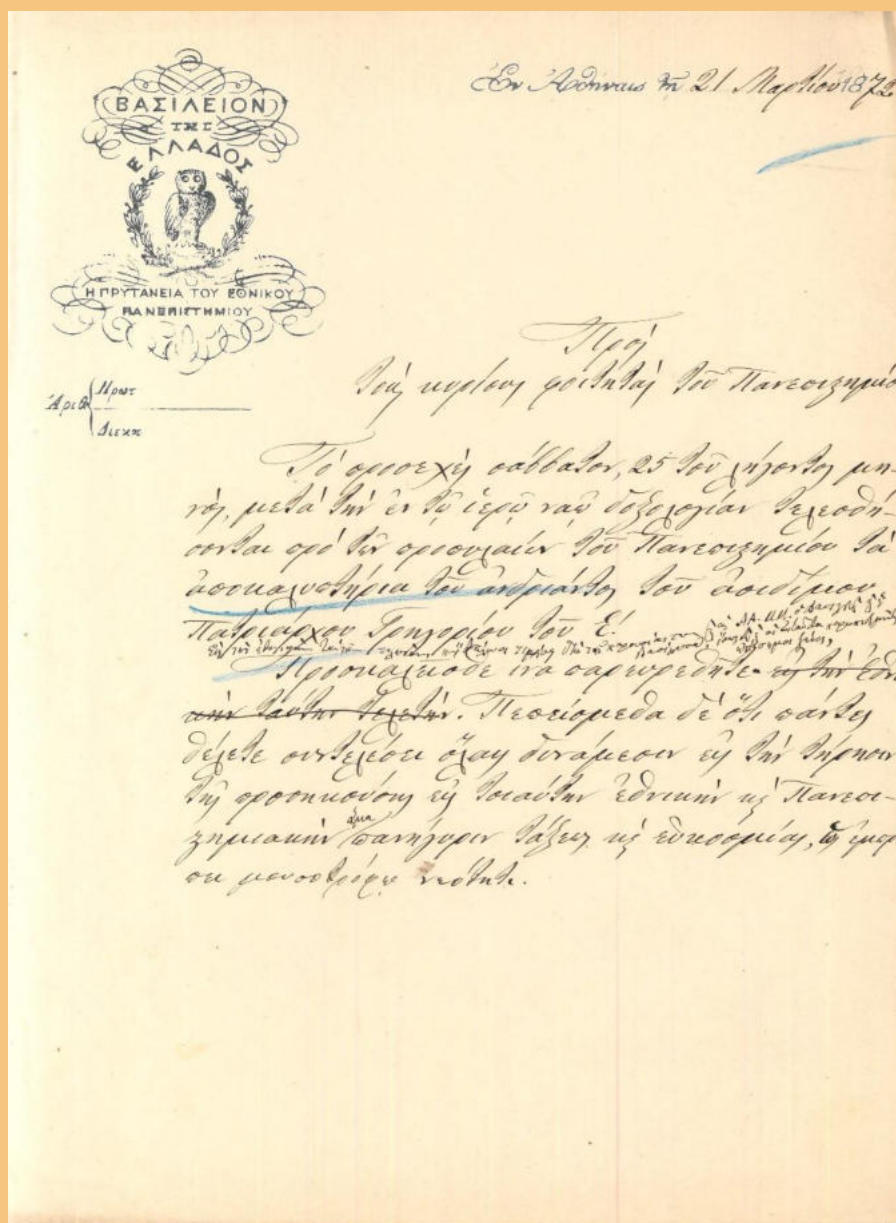
ΕΥΣΕΒΙΗΝ ΣΠΕΙΡΩΝ ΠΑΤΡΙΟΥΣ ΤΕ ΛΟΓΟΥΣ ΙΕΡΑΡΧΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΧΡΙΣΤΩ, ΠΑΤΡΙ, ΕΗ, Τ ΕΒΙΩ
ΚΑΤΘΑΝΕ Δ ΩΣ ΕΒΙΩ ΜΙΜΗΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΝΑΚΤΟΣ
ΨΥΧΗΝ ΔΟΥΣ ΠΡΟΦΡΟΝΩΣ ΛΥΤΡΟΝ ΥΠΕΡ ΠΟΛΕΩΝ
ΤΟΥΔ ΑΡΑ ΜΟΥΣΑΩΝ ΟΙΚΟΥ ΠΑΡΟΣ ΙΔΡΥΤΑΙ ΕΙΚΩΝ
ΗΔ ΕΝΙΕΙΣΑ ΝΟΥΣ ΖΗΛΩΝ ΕΟΥ ΠΡΟΠΟΛΟΙΣ

ΙΔΡΥΘΗ ΑΝΑΘΕΣΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΒΕΡΩΦ ΤΟΥ ΕΞ ΗΡΕΙΟΥ
ΕΤΕΡΑΟΣ

- Το πρόγραμμα της τελετής της εορτής της 25^{ης} Μαρτίου 1872, όπου έγιναν και τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄

- Πρόσκληση προς τους φοιτητές να παραστούν στα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄

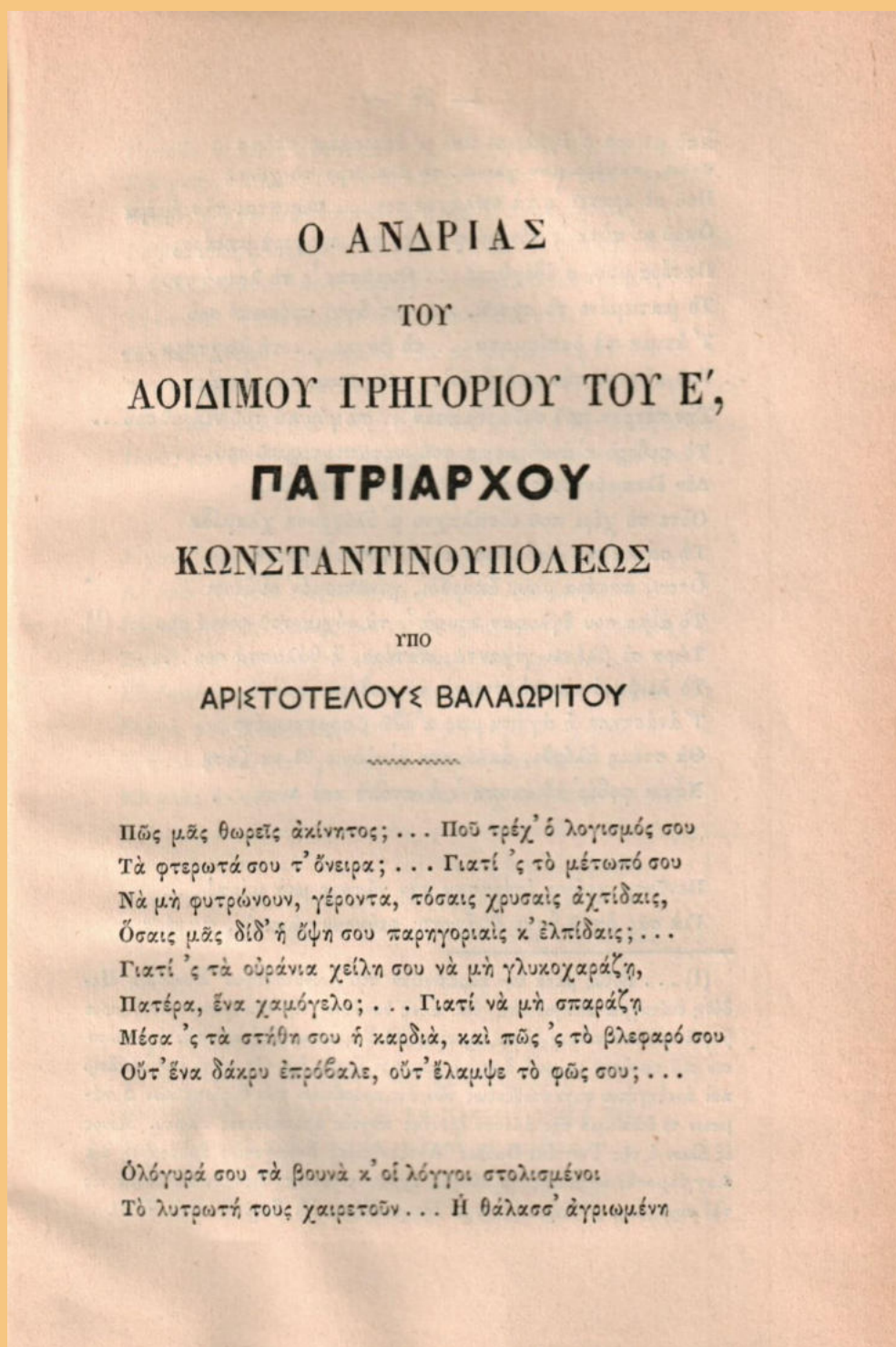
Εν Αθήναις τη 21 Μαρτίου 1872

Πρὸς τους κυρίους φοιτητὰς του Πανεπιστημίου

Το προσεχές σάββατον, 25 του λήγοντος μηνός, μετά την εν τω ιερῷ ναῷ δοξολογίαν τελεσθήσονται πρὸ των Προπυλαίων του Πανεπιστημίου τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντος του αιοδύμου Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε΄.

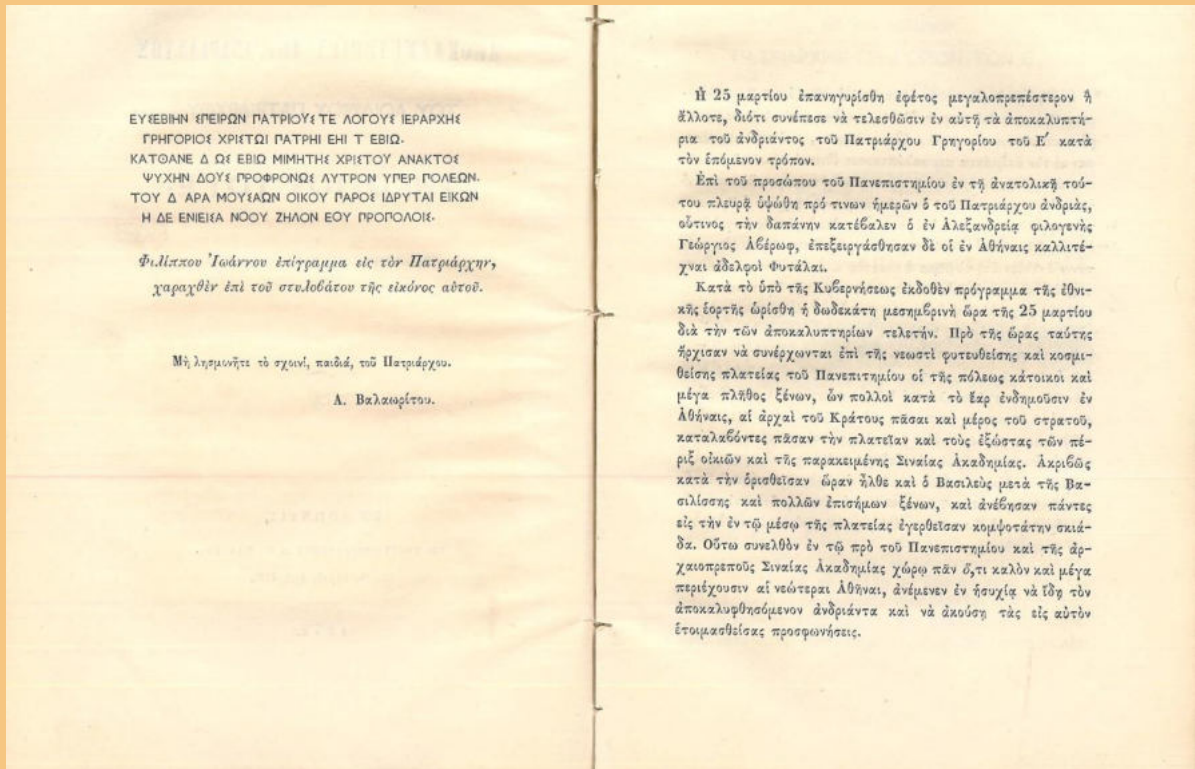
Προσκαλείσθε ἵνα παρευρεθῆτε εἰς την Εθνικὴν ταύτην τελετὴν. Πεπεισμεθα δὲ ὅτι πάντες θέλετε συντελέσει ὅλαις δυνάμεσιν εἰς την τήρησιν τῆς προσηκούσης εἰς τοιαύτην ἐθνικὴν καὶ Πανεπιστημιακὴν ἀμα πανήγυριν τάξεως καὶ ευκοσμίας ὡς ἐμπρέπει μουσοτρόφῳ νεότητι.

- Από τον επετειακό τόμο της τελετής αποκαλυπτηρίων, η αρχή του ποιήματος του Αρ. Βαλαωρίτη

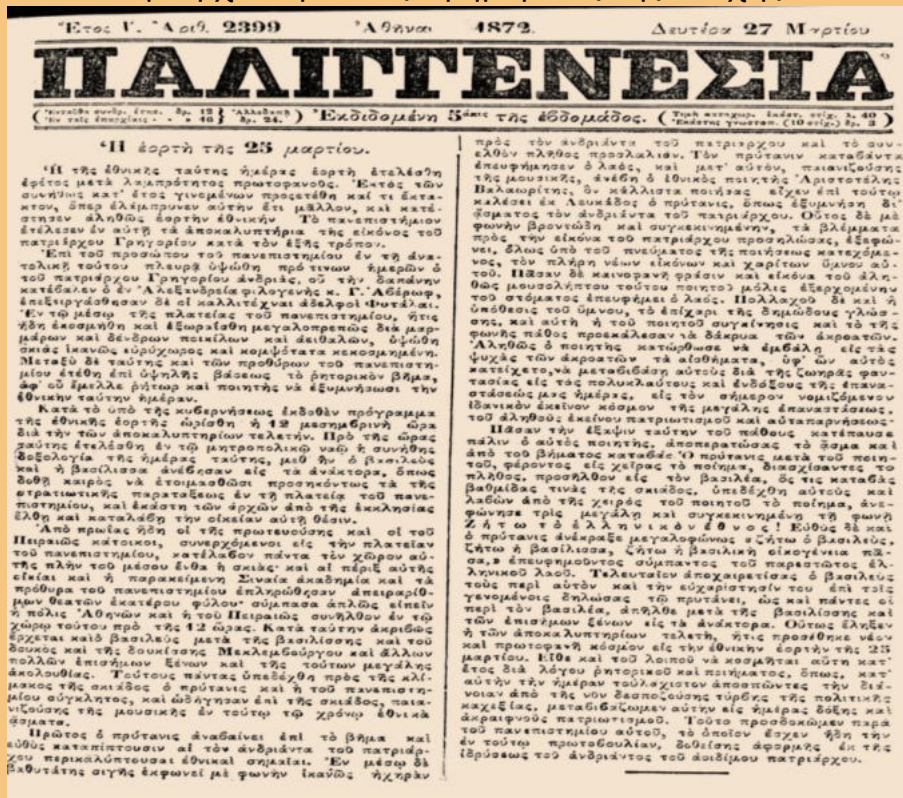
(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, *Τα της τελετής των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντος του αοίδιμου Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄, Γενομένης τη 25^η Μαρτίου του 1872, Εν Αθήναις, εκ του Τυπογραφείου Σ. Κ. Βλαστού, 1872*)

➤ Από την εισαγωγή του επετειακού τόμου.

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Τα της τελετής των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντος του αοίδιμου Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄, Γενομένης τη 25^η Μαρτίου του 1872, Εν Αθήναις, εκ του Τυπογραφείου Σ. Κ. Βλαστού, 1872)

➤ Η δημόσια τελετή των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντα του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄ αποτέλεσε κυρίαρχο θέμα στις εφημερίδες της εποχής

➤ Ευχαριστήρια επιστολή του ποιητή Αρ. Βαλαωρίτη

Εν Αθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1872

ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ ΕΘΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
29 Μαρτίου 1872
1457.

Πρὸς τὸν Πρύτανιν
τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

φ 8

Παρακαλῶ υμᾶς νὰ ἐκφράσῃτε πρὸς τὴν
Σύγκλητον τὰς εὐχαριστίας μου δι' ὅτι ἐν ὀνόματι αὐτῆς
μοὶ ἀπευθύνετε ἔγγραφον κατὰ τὴν 25 Μαρτίου.

Διαβεβαιῶ δὲ ὑμᾶς, Κύριε Πρύτανι,
ὅτι θίγῃ θυμὸς μέχρι τάφου καχαραγμένον ἐν
τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ
Πανεπιστημίου κατέτυχον νὰ προσφέρω τὸ εὐτελὲς θυμιάματόν
μου εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀθανάτων ἡρώων, ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ὁποίων
θαυμασίως ἀνέδυσεν ἡ ἐθνικὴ αὐτονομία.

Πρὸς τὸν Κύριον Εὐθ. Καστόρχην
Πρύτανιν.

Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, 1869-1871, Φ. 145.1)

Εν Αθήναις τη 29 Μαρτίου 1872

Πρὸς τον Πρύτανιν του Εθνικού Πανεπιστημίου

Παρακαλῶ υμᾶς να εκφράσητε προς την Σύγκλητον τας ευχαριστίας μου δι' ὅτι ἐν ὀνόματι αὐτῆς μοι ἀπηυθύνετε ἔγγραφον κατὰ την 25 Μαρτίου.

Διαβεβαιῶ δε υμᾶς, Κύριε Πρύτανι, ὅτι θέλω τηρήσει μέχρι τάφον καχαραγμένον ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν, τῇ πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου ηυτήχησα να προσφέρω το εὐτελὲς θυμιάμά μου εἰς τας ψυχὰς των ἀθανάτων ἡρώων, ἐκ τοῦ αἵματος των ὁποίων θαυμασίως ἀνέδυσεν ἡ ἐθνικὴ αὐτονομία.

Προς τον Κύριον Εὐθ. Καστόρχην Πρύτανιν

Αριστοτέλης Βαλαωρίτης

3| Ανδριάντας Αδαμάντιου Κοραή

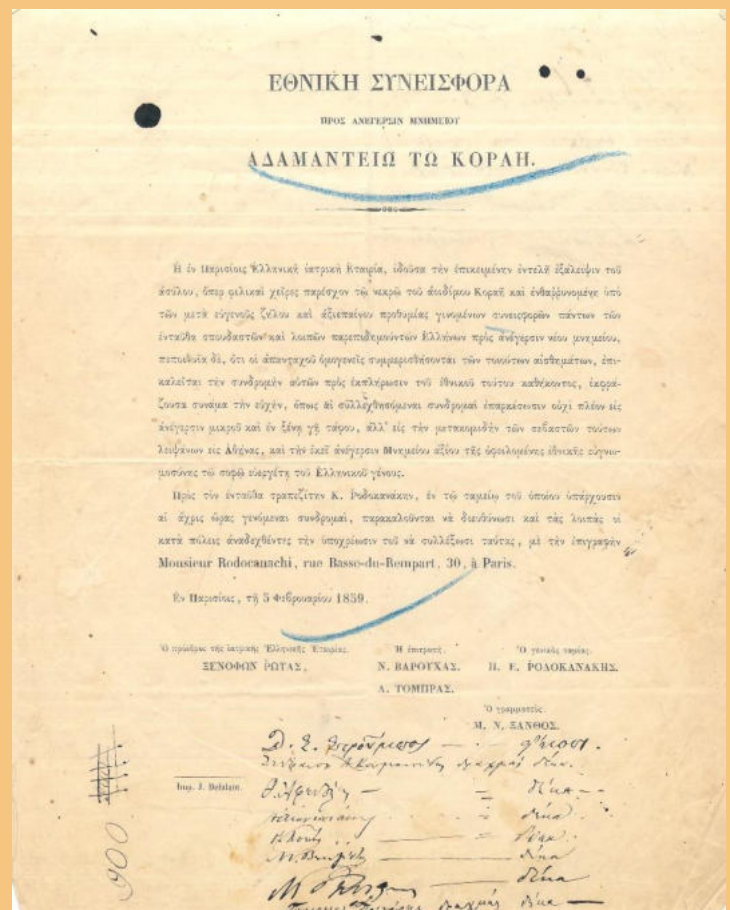

Ο Κοραής αποδίδεται καθιστός σε αρχαιοπρεπές κάθισμα με το δεξί χέρι να ακουμπά στο γόνατο, ενώ με το αριστερό κρατάει περγαμνή. Η κατασκευή του έγινε με συνδρομές Χιωτών εφοπλιστών. Τα αποκαλυπτήρια του έγιναν τον Μάρτιο του 1875 .

Ο γλύπτης Ιωάννης Κόσσος φιλοτέχνησε το πρόπλασμα του ανδριάντα.

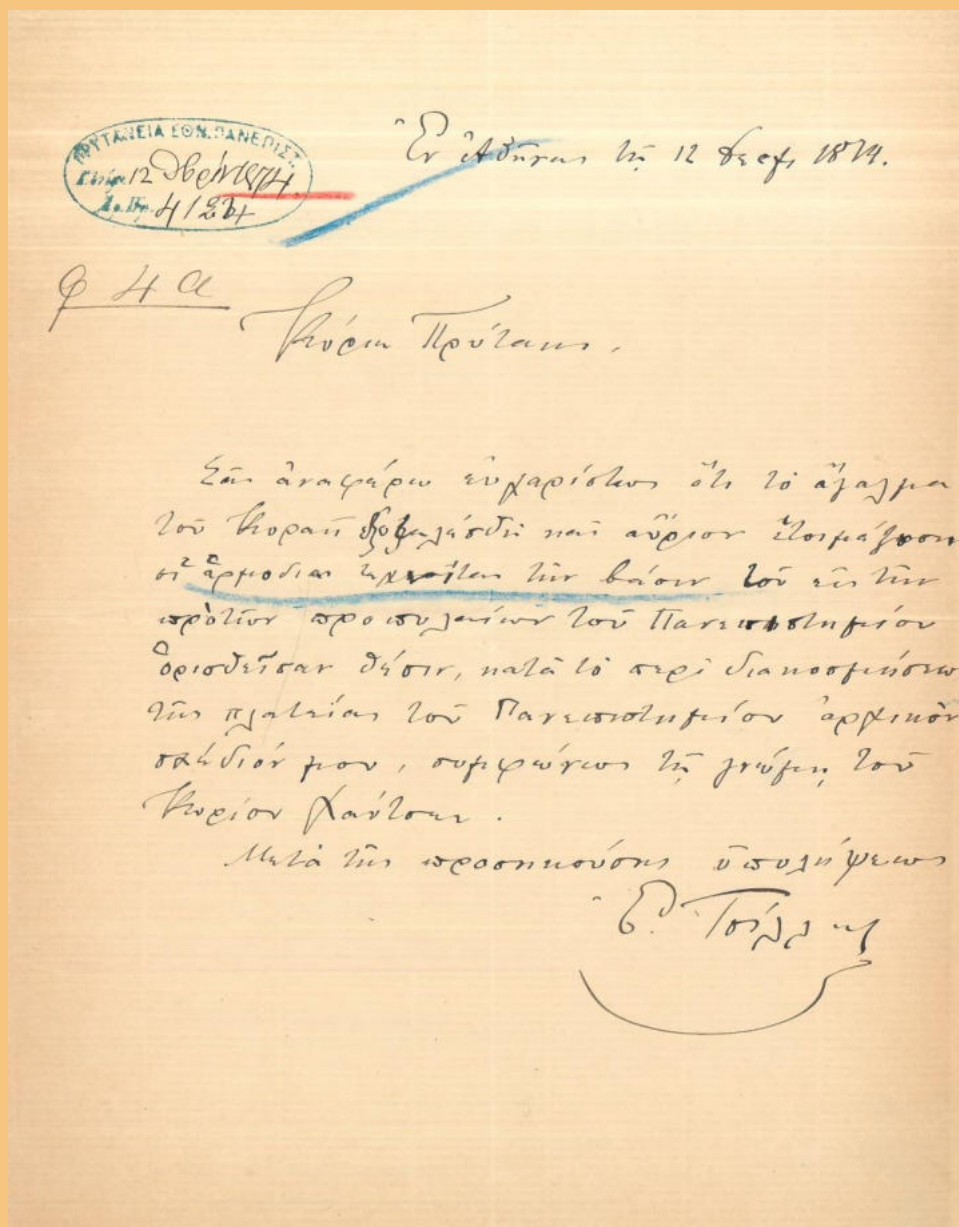
Το έργο μεταφέρθηκε στο μάρμαρο μετά τον θάνατο του Ι. Κόσσου από τον μαθητή του Γεώργιο Βρούτο.

Από πολύ νωρίς, το 1859, είχε ξεκινήσει η σκέψη για την κατασκευή ανδριάντα του Αδ. Κοραή στην πόλη της Αθήνας και προς την ευόδωση του σκοπού είχε συγκροτηθεί ερανική επιτροπή από την Ελληνική Ιατρική Εταιρεία στο Παρίσι.

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, 1859-1860, Φ. 23.4)

- Επιστολή του Ερνέστου Τσίλλερ σχετικά με την προετοιμασία τοποθέτησης του ανδριάντα στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου

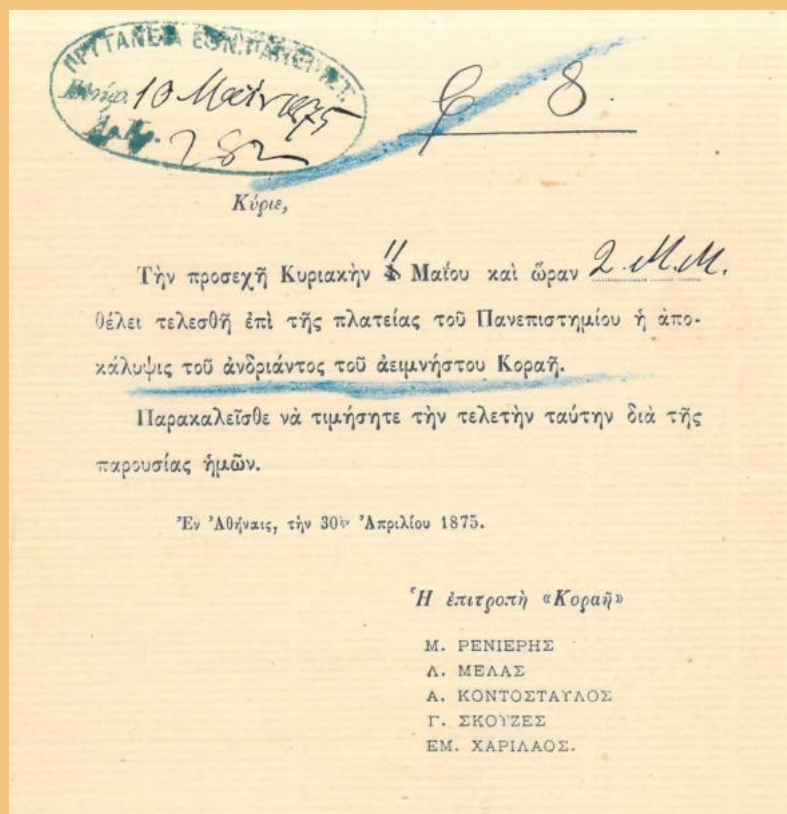
- (Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, 1874-1875, Φ. 45-3)

Εν Αθήναις τη 12 Δεκεμβρίου 1874

Κύριε Πρύτανη,
Σας αναφέρω ευχαρίστως ότι το άγαλμα του Κοραή εξετελέσθη και αύριον ετοιμάζωσιν οι αρμόδιοι τεχνίται την βάση του εις την προ των προπυλαίων του Πανεπιστημίου ορισθείσαν θέσιν, κατά το περί διακοσμήσεως της πλατείας του Πανεπιστημίου αρχικόν σχέδιόν μου, συμφώνως τη γνώμη του Κυρίου Χάντσεν.

Μετά της προσηκούσης υπολήψεως
Ε. Τσίλλερ

- Πρόσκληση για την τελετή των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντα του Αδ. Κοραή

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, 1874-1875, Φ. 45.3)

- Απόσπασμα από τον λόγο του καθηγητή του Πανεπιστημίου Εμμανουήλ Κόκκινου κατά την τελετή των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντα του Αδ. Κοραή (Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Λόγοι εκφωνηθέντες κατά την αποκάλυψιν του ανδριάντος του Αδαμαντίου Κοραή υπό Α. Α. Κοντόσταυλου και Ε. Κόκκινου, Εν Αθήναις, εκ του Τυπογραφείου Θ. Παπαλεξανδρή, 1875, σ. 29-20)

Ὁ Κοραΐς ὑπῆρξε καὶ ἐν τοῖς λόγοις καὶ ἐν τοῖς ἔργοις ὁ καθολικὸς τοῦ ἔθνους ἡμῶν διδάσκαλος, καταλαβὼν ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐμφανίσεως ἐν τῷ πνευματικῷ τοῦ ἔθνους ὀρίζοντι τὴν θέσιν οἰκουμενικοῦ τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων Πατριάρχου. Μοχθήσας ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἐν τοῖς ἀγῶσι τῆς διανοίας, ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ τὸ ἔθνος ἀπολαμβάνον ἀφθόνως τῆς παγκαρπίας τῶν μεγάλων αὐτοῦ πόνων. Κατέλιπεν ἡμῖν παράδοσιν ἀληθῶς ἐθνικὴν, ἣς τὸ κράτος δὲν μένει συνεστενωμένον εἰς περιωρισμένην ἀτμόσφαιραν, ἀλλὰ διαπέμπει τὴν ζωηφόρον αὐτοῦ αὔραν εἰς ἅπασαν τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ τὴν ἐπικράτειαν.

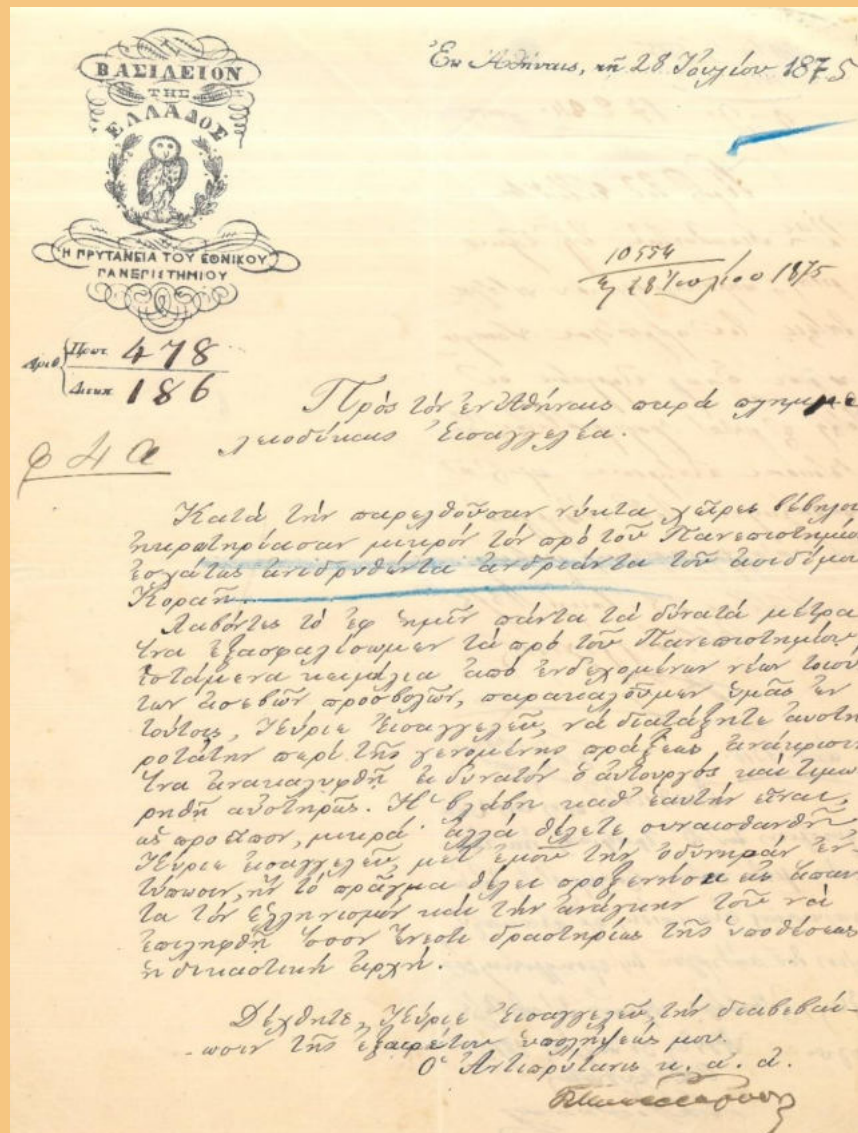
Ὁ Κοραΐς εἶναι ὁ πνευματικὸς τοῦ γένους ἡμῶν ἥρως, καὶ ὡς ἥρως ἐθεμελίωσε κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς τῶν

— 30 —

σχολῶν ἀρχηγούς γενικὸν καὶ αἰώνιον τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων τὸ κράτος, ἀποβλέψας μόνον εἰς τὴν ἀπ' αὐτῶν τοῦ ἔθνους ὠφέλειαν, διαμείνας δὲ μέχρι τέλους ἀπαθὲς πρὸς τοὺς νυγμοὺς τῆς φιλαυτίας, εἴτινες πολλάκις ἀμαυροῦσι τὴν αἰθρίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν.

Εἰς αὐτόν, ὡς κάλλιστα ἐξέθετο τὰ περὶ τούτου ὁ προλαλήσας, ὀφείλεται ἡ ἀναμόρφωσις τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς γλώσσης. Παραλαβὼν αὐτὴν παρὰ τῶν προκατόχων

- Επιστολή του Αντιπρύτανη προς την Εισαγγελία Πλημμελειοδικών για φθορές στον ανδριάντα του Κοραή

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, 1874-1875, Φ. 45-3)

Εν Αθήναις τη 28 Ιουλίου 1875

Προς τον εν Αθήναις πλημμελειοδίκη Εισαγγελέα

Κατά την παρελθούσαν νύκτα χείρες βέβηλοι ηκρωτηρίασαν μικρόν τον πρό του Πανεπιστημίου εσχάτως ανιδρυθέντα ανδριάντα του αιοδίδμου Κοραή.

Λαβόντες το εφ ημίν πάντα τα δυνατά μέτρα ίνα εξασφαλίσωμεν τα πρό του Πανεπιστημίου ιστάμενα κειμήλια από ενδεχομένων νέων τοιούτων ασεβών προσβολών, παρακαλούμεν υμάς εν τούτοις, Κύριε Εισαγγελεύ, να διατάξητε αυστηροτάτην περί της γενομένης πράξεως ανάκρισιν ίνα αποκαλυφθή ει δυνατόν ο αυτουργός και τιμωρηθή αυστηρώς. Η βλάβη καθ' εαυτήν είναι ως προείπον μικρά αλλά θέλετε συναισθανθή Κύριε Εισαγγελεύ, μετ' εμού την οδυνηράν εντύπωσιν, ήν το πράγμα θέλει προξενήσει εις άπαντα τον ελληνισμόν και την ανάγκην του να επιληφθή όσον ένεστι δραστηρίως της υποθέσεως η δικαστική αρχή.

Δέχθητε, Κύριε Εισαγγελεύ, την διαβεβαίωσιν της εξαιρέτου υπολήψεώς μου.

Ο Αντιπρύτανης κ. α. α.

4| Ανδριάντας Ιωάννη Καποδίστρια

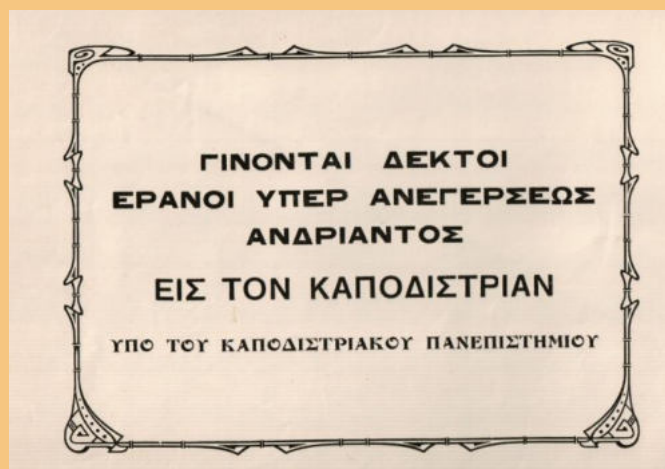

Ο **Ιωάννης Καποδίστριας** παρουσιάζεται καθισμένος με ώθηση προς τα εμπρός. Στο αριστερό του χέρι εμφανίζεται να κρατά ένα βιβλίο στο οποίο αναγράφεται «**Δράξασθε Παιδείας**».

Τον ανδριάντα φιλοτέχνησε ο γλύπτης **Γεώργιος Μπονάνος**.
Τα αποκαλυπτήρια έγιναν στις **20 Ιανουαρίου του 1931**.

Για την κατασκευή του ανδριάντα έγιναν **έρανοι**.

Στη βάση του γλυπτού υπάρχει η επιγραφή: «**ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, και χαμηλότερα: ΜΟΥΣΑΟΝ ΣΗΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΟΥΝΟΜΟΠΑΣΣΑΣ/ ΚΑΙ ΠΡΟΠΟΛΟΙΣ ΦΡΕΝΑ ΣΗΝ ΗΔ ΑΡΕΤΗΝ ΔΟΣ ΕΧΕΙΝ**. Στην πλαϊνή πλευρά της βάσης βρίσκεται η επιγραφή: **ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙΣ ΕΡΑΝΟΙΣ/ ΠΡΥΤΑΝΕΥΟΝΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΥ**, και η υπογραφή του γλύπτη: **ΓΩΡΓ ΜΠΟΝΑΝΟΣ ΕΠΟΕΙ ΚΕΦΑΛΛΗΝ**».

Ανακοίνωση του Πανεπιστημίου Αθηνών για τη διενέργεια εράνου για την ανέγερση ανδριάντα του Ι. Καποδίστρια, 1917

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Αρχείο Πρωτοκόλλου, Φ. Ανδριάντες Καποδίστρια και Γλάδστωνα 1899-1930)

- Με αφορμή την εκατονταετηρίδα της Ελληνικής Επανάστασης (το 1921) ξεκίνησε, το 1917, η σκέψη για την ανέγερση του ανδριάντα του πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας του Ιωάννη Καποδίστρια

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

*Πρὸς τοὺς τροφίμους
τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.*

Ἡ εκατονταετηρίς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως προσεγγίζει, καθ' ἣν τὸ ἔθνος θὰ ἐκδηλώσῃ πανηγυρικῶς τὴν πρὸς τοὺς ἥρωας τοῦ ἔθνικοῦ δράματος αἰωνίαν αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην. Τὸ Πανεπιστήμιον τρελοῦν κατ' ἔτος τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν ὡς ἰδίαν, θὰ πρωτοστατήσῃ καὶ κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἐλπίζομεν ὅτι θὰ μετὰσχωσιν ὡς ἐλεύθεροι καὶ οἱ σήμερον ἀλύτρωτοι ἀδελφοί.

Ἡ Πανεπιστημιακὴ Σύγκλητος — καὶ ἡ τοῦ λήξαντος ἀκαδημικοῦ ἔτους καὶ ἡ τοῦ ἀρξαμένου — ἐθεώρησε καθήκον, ὅπως κατὰ τὴν μέλλουσαν πανήγυριν ἀποκαλυφθῇ καὶ μαρμαρίνον μνημεῖον εἰς ἓνα τῶν ἐπιφανεστάτων τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος ἐργατῶν, εἰς τὸν πρῶτον τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτην.

Ὁ ἀνδριάς τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου, ἀνεγειρόμενος πρὸ τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου ὡς πάρισον τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ, θὰ συναποτελῇ μετὰ τῶν δύο ἄλλων, τῶν τοῦ Ρήγα τοῦ Φεραίου καὶ τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, τὸ κάλλιστον δίδαγμα φιλοπατρίας πρὸς τὴν Ἀκαδημεικὴν νεότητα, ἅμα δὲ καὶ τὸ ἄριστον μαρτύριον, ὅτι πάντοτε τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος γινώσκει τὸ ὑπὲρ Πατρίδος ζῆν καὶ ἀποθνήσκειν.

Τιμὼν τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν τὸ Πανεπιστήμιον, δὲν θὰ ἐκφράσῃ μόνον τὸν πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον βαθὺν σεβασμὸν τοῦ Πανελληνίου, ἀλλὰ θὰ ἀποτίσῃ καὶ τὴν ἰδιαιτέραν ὀφειλὴν πρὸς τὸν θεμελιωτὴν τῆς παιδείας ἐν τῷ νέῳ Ἑλληνικῷ Κράτει. Ἡ ὀφειλὴ αὕτη κατέστη ἔτι μείζων ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ Πανεπιστήμιον, ἀποδεξάμενον τὴν μεγάλην τοῦ Δομπόλη δωρεάν, προσέλαβε κατ' ἀξίωσιν αὐτοῦ τοῦ δωρητοῦ ὡς ἐπώνυμον καὶ τὸ τίμιον ὄνομα τοῦ Κυβερνήτου.

Κατὰ ταῦτα θεωροῦντες τὴν ανέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Καποδιστρίου ὡς ἐκπλήρωσιν ἰδιαιτέρας ὑποχρεώσεως τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, ἀποτεινόμεθα πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ τροφίμους αὐτῶν, ζητοῦντες παρ' ἑκάστου δεκάδραχμον συμβολήν, ὡς ἔνδειξιν τῆς ὁμοθυμοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα τιμῆς τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων.

Ὁ Πρύτανης

ΓΕΩΡΓ. ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ κοσμητορες

ΧΡ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ τῆς θεολογικῆς σχολῆς

ΔΗΜ. ΠΑΠΠΟΥΛΙΑΣ τῆς νομικῆς σχολῆς

ΔΗΜ. ΚΑΤΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ τῆς ἱατρικῆς σχολῆς

ΓΕΩΡΓ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς

ΔΗΜ. ΧΟΝΔΡΟΣ τῆς σχολῆς τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπείας

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΔΟΣ προκοσμήτωρ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1917.

(Αἱ εἰσφοραὶ ἀποστέλλονται πρὸς τὸν Ταμίαν τοῦ Πανεπιστημίου)

- Ευχαριστήρια επιστολή του Πανεπιστημίου Αθηνών προς τον Διευθυντή του Τριτάξιου Δημοτικού Σχολείου Κεραμιδίου περιφέρειας Μαγνησίας Βόλου, 1919

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

3/15

12 Νοεμβρίου 19

Ἐν Ἀθήναις, τῇ _____

Ἡ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. _____

Πρωτ. 2399
Διευκ. 644

Πρὸς τὸν Κύριον
Ἀριστείδην Δ. Παπαχατζόπουλον
Διευθυντὴν τριτάξιου Δημοτικοῦ Σχολείου
καὶ μικτοῦ Κεραμιδίου περιφέρειας Μαγνη-
σίας. -

Βόλον.

Εὐνοούμεν ὑμῖν ὅτι ἐλήφθη κατὰ τοῦ Ταμείου
τοῦ Πανεπιστημίου τὸ ὑπ' ἀριθμ. 48 ἑμέτερον ἔγγραφον ἐξ
οὗ ἀπεσφύρησαν δραχμαὶ ἑκατὸν ἐνενήκοντα (190) δὲ ἀπεστεί-
λατε ὡς εἰσφορὰν ἐξ ἑράνου διενεργηθέντος ἐπιμελείᾳ Ὑ-
μῶν μεταξύ τῶν μισθωτῶν τοῦ Σχολείου ὑμῶν διὰ τὸν ὅλεον
τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἀνδριάντος Ἰω. Καποδιστρίου διενεργου-
μενον πανελλήνιον ἔρανον καὶ εὐχαριστεῦμεν ὑμᾶς διὰ πα-
ραδειγματικὰ εἰς ἀκραιφνή πατριωτικὰ αἰσθήματα. -

Ἐγκλείετws ἀποστέλλομεν ὑμῖν καὶ τὸ σχετικόν ὑπ' ἀ-
ριθμόν 193 τῆς 2 Ν/βρίου 1929 Γραμματίον εἰσπράξεως. -

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Παν/μίου

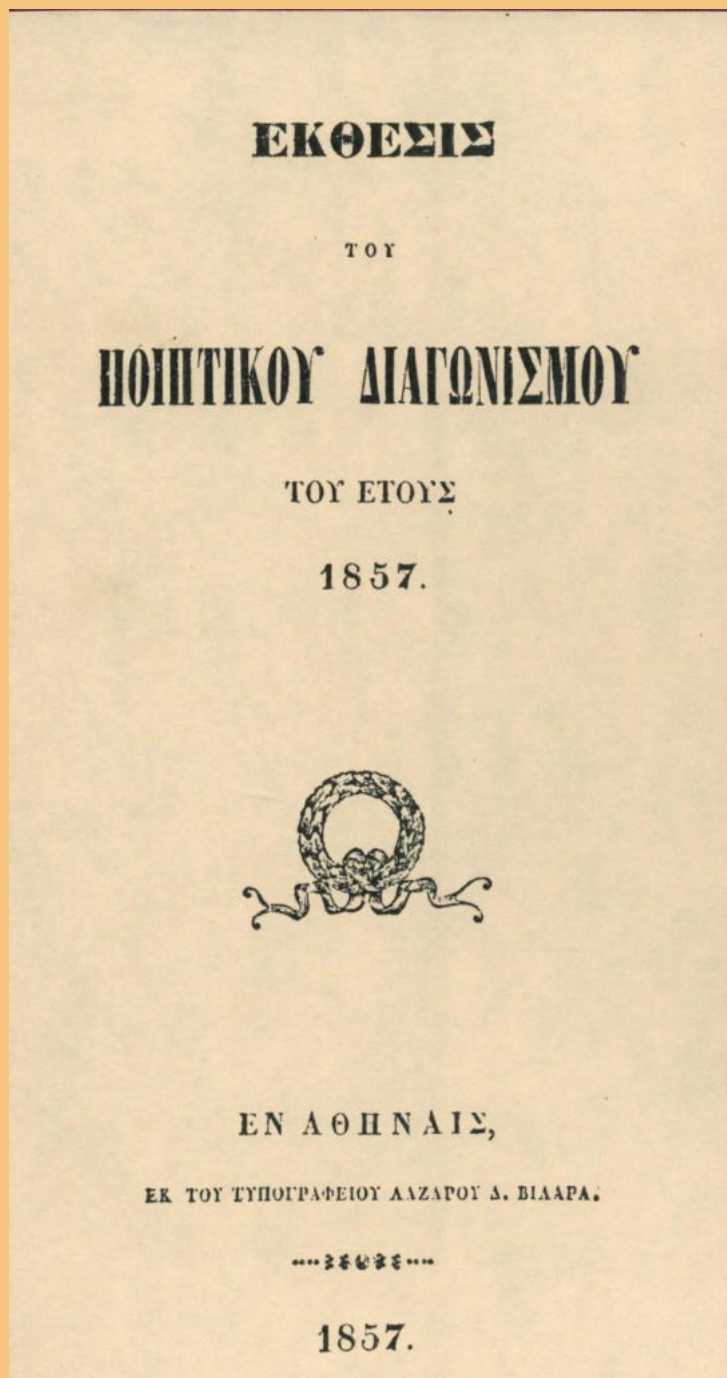
3^η Συλλογή τεκμηρίων για τη δημιουργία εκθέματος

ΠΟΙΗΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Οι ποιητικοί και φιλολογικοί διαγωνισμοί ξεκίνησαν το 1851 με πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Αθηνών και με την χορηγία αρχικά του πλούσιου ομογενή από την Τεργέστη εμπόρου Αμβρόσιου Ράλλη (1798-1886) και έπειτα Ιωάννη Βουτσινά (1834-1902). Οι διαγωνισμοί έλαβαν αντίστοιχα τα ονόματα των χορηγών τους δηλ. Ράλλειος Ποιητικός Διαγωνισμός και αντίστοιχα Βουτσινάιος Ποιητικός Διαγωνισμός. Οι όροι των διαγωνισμών καθορίζονταν ανάλογα με την επιθυμία του αντίστοιχου αγωνοθέτη.

Ο Αμ. Ράλλης στους όρους του έθετε ότι το έργο έπρεπε να μην προσβάλλει τη θρησκεία, να είναι ηθικό και γραμμένο υποχρεωτικά στην αρχαϊζουσα. Το έπαθλο ήταν σημαντικό (1.000 δρχ.) και οι κριτές ήταν πανεπιστημιακοί καθηγητές. Το 1862 τον διαδέχθηκε έως και το 1875 ο Βουτσινάιος Ποιητικός Διαγωνισμός, επίσης ομογενούς εμπόρου από την Οδησσό. Σ' αυτόν τον διαγωνισμό δεν υπήρξαν περιορισμοί ως προς τη γλώσσα με αποτέλεσμα να υποβληθούν και να βραβευθούν ποιήματα και στη δημοτική.

Συνολικά και στους δύο διαγωνισμούς υποβλήθηκαν περίπου 450 έργα. Τόσο αυτοί όσο κι άλλοι (όπως φιλολογικοί ή μεταφραστικοί διαγωνισμοί) που συγκροτήθηκαν την ίδια περίοδο, αλλά και τα επόμενα χρόνια, επηρέασαν σημαντικά τη φυσιογνωμία της λογοτεχνικής παραγωγής του καιρού τους, ενώ ταυτόχρονα διαμόρφωσαν τα πρότυπα και τους κανόνες στη λογοτεχνία. Το Πανεπιστήμιο εκτός από ποιητικούς και φιλολογικούς διαγωνισμούς, προκήρυξε και άλλους όπως φιλοσοφικούς, νομικούς και θεολογικούς.

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Ράλλειος Ποιητικός Διαγωνισμός, 1857)

Προς το Βασιλικόν Υπουργείον των Εκκλησιαστικών και της Δημοσίου Εκπαιδείσεως εν
Αθήναις

Κύριε Γραμματεύ!

Επιθυμών να ενισχύσω κατά το επ' εμοί τους πεπαιδευμένους του Έθνους εις καλλιέργειαν της ηθικής και κομψής ποιήσεως και της προς ταύτην αναλόγου νεοελληνικής γλώσσης, διανοήθην να ορίσω μικρόν τι ποιήσεως γέρας κατ' έτος, διδόμενον εις τον όστις παρά των αρμοδίων δικαστών ήθελε κριθών, ότι επλήρωσε τους επί τω γέρατι τούτω τεθειμένους όρους, οίτινες είναι οι επόμενοι:

α! Γέρας 1000 δραχμών θέλει δίδεσθαι κατ' έτος εις τον συντάξαντα άξιον τι λόγου ποίημα ή ποιημάτια διάφορα περί οιασδήποτε ηθικής υποθέσεως, ήγουν περί πάσης υποθέσεως μην ανταδούσης προς την θρησκείαν και εν γένει προς την ηθικήν.

β! Η γλώσσα του ποιήματος θέλει μεν είσθαι κατάλληλος προς την υπόθεσιν πάντοτε όμως κοσμία και ευφραδής.

γ! Το ποίημα ή τα διάφορα ποιημάτια ομού (αν τοιούτον ήθελε είσθαι το είδος) δεν πρέπει να έχωσιν ήττον των 500 στίχων, το δε πλείστον τούτων μένει ελεύθερον και αόριστον.

δ! Δικαστής των εν ρητώ χρόνω παρουσιασθησομένων ποιημάτων θέλει είσθαι ο κατά καιρόν Πρύτανις του Πανεπιστημίου μετά του εν αυτώ Πανεπιστημίου Καθηγητού της Φιλολογίας και του της Ποιητικής ιδέας. Εάν δε τύχη να είναι Πρύτανις εις εκ των Καθηγητών τούτων, τότε αυτός εκλέγει κατ' αρέσκειαν τον τρίτον δικαστήν είτε εκ των εντός είτε εκτός του Πανεπιστημίου πεπαιδευμένων ανδρών. Ο χρόνος δε της εξετάσεως των ποιημάτων θέλει ορισθείν ούτως, ώστε την 25 του Μαρτίου μηνός, ημέρα της Ελληνικής αναστάσεως, να γίνηται του αριστεύσαντος η ανακήρυξις.

ε! Τα ποιήματα θέλουν πέμπεσθαι προς τους δικαστάς τούτους ανώνυμα μεν καθ' εαυτά, ως είναι έθος, περιέχοντα δε χωριστά εν χάρτη εσφραγισμένω και τούτω ανωνύμως, του ποιήσαντος το όνομα, το οποίον θέλει γνωρίζεσθαι μόνον μετά την δοκινασίαν του ποιήματος.

ζ! Το καλλίτερον ή τα καλλίτερα των ποιημάτων τούτων θέλει λαμβάνειν το γέρας. Εάν όμως κανέν εκ των υποβληθέντων εις εξέτασιν δεν κριθή άξιον λόγου, το γέρας θέλει δίδεσθαι, κατ' απόφασιν των αυτών δικαστών, εις τον ηθικότερον και προκομενέστερον των ενδεών μαθητών του Πανεπιστημίου.

η! Εις τον συναγωνισμόν τούτον είναι δεκτός πάς Έλλην και πάς αλλοεθνής Ελληνιστής.

Εάν κανέν εκ των διατασσομένων ενταύθα φανή ανφίβολον, Κύριε Γραμματεύ, ή προς Υμάς ή προς τους εκ του Πανεπιστημίου, ευκόλως θέλει διαφανισθίν κοινωθήσεις μοι της αμφιβολίας.

Το γέρας τούτο θέλει χορηγήσει κατ' έτος, ενόσω οι περιστάσεις συναγωνίζονται με την προθυμίαν μου. Ελπίζων δε ότι άμιλλα ευγενής και ζήλος προς τα καλά θέλει εγερθίν εκ της προτάσεως ταύτης εις τους πεπαιδευμένους άνδρας και εις τους φιλοπόνους και φιλοτίμους νέους, τους των Μουσών εραστάς, όχι τόσον δια την χρηματικήν αμοιβήν, όσον δια την εκ του έργου εύκλοιαν. Αναθέτω εις την Κυβέρνησιν την εκτέλεσιν της προθέσεως ταύτης, θεωρών ως πιθανώτατον ότι η καλή έκβασις του πράγματος θέλει κινήσειν και άλλους ευπόρους ομογενείς ή και αλλογενείς να γίνωσι γενναίοι αγωναθέται ευρέσεως ή τελειοποιήσεως άλλων και νοητικών και μηχανικών και σωματικών εργασιών και ούτω να προβώσι ταχέως εν τη φίλη πατρίδι και επιστήμαι και τέχναι και σωματικά ασκήσεις, και παν ηθικόν και φυσικόν καλόν. Τοιαύτα αγαθά ευχόμενος και απεκδεχόμενος εκ της μικράς ταύτης αρχής, παρακαλώ Υμάς, Κύριε Γραμματεύ, να δεχθήτε μια της προτάσεως ταύτης και το εξαίρετον σέβας με το οποίον μένω.

- Το έτος 1853 βραβεύθηκε ένα ποίημα που είχε άμεση σχέση με τον Αγώνα για την Ανεξαρτησία (παρατήρησε τα σκιασμένα σημεία του κειμένου)

ΝΕΑ ΠΑΝΔΡΑ.

ἀκολουθούσας. Ἐν σελ. 66 τῆς παλαιᾶς ἐκδόσεως, § 6, γινόμενον λόγον περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μνημονεύουσας, αὕτη ἐπαρκετο ὡς ἐξῆς. « ἡ τῶν Ρωμαίων, ἡτοι Εὐλαίων αὐτοκρατορία. » Ἦτο ἀρὰ γὰρ ἀνάγκη ἀφευκτος νὰ διασκευασθῇ τοῦτο, ἐπὶ τὸ καθαρώτερον ὕψος, εἰς τὰς ἐν τῶν Γραικο-ρωμαίων αὐτοκρατορίας (σελ. 59 αῆς νέας ἐκδόσεως). Ὁ Μελέτιος ἤθελε βεβαίως, τι ἐγράψεν ὅταν ἐγράψεν, αἱ τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατορίας, διότι μικρὸν ἀνωτέρω (σελ. 57 τῆς παλαιᾶς, 49 τῆς νέας ἐκδ.) ἐξήγησε ῥητῶς, ὅτι τὸ κράτος ἐκεῖνο ἦτο κράτος Ἑλληνικόν, τὸ δὲ Ῥωμαίων ὄνομα προσελάμβανον οἱ αὐτοκράτορες ὡς τίτλον ἀπλόν. Ἄν ἡθεύρομεν πρὸς τοῦτο διατι λυπούμεθα ἀκούοντας τὸν Μελέτιον ἐλαγχάζον ὡς μὴ ἀποχρώντως ὀρθόδοξον. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τὸν νέον ἐκδόστην, καί, ὡς ἐπὶ παραδείγματος, ἐν σελ. 56 ἐν τῷ § 8 τῆς σελίδος ταύτης, ὁ Μελέτιος, πραγματευόμενος περὶ τῆς γνησιότητος καὶ νοθείας τῶν τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀριστοπαιγίου συγγραφῶν, προσεπέφερεν. « Ἀνάγνωθι καὶ τὰς τοῦ Νικολάου Νεδελίου μελέτας εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἰγνατίου, καὶ πάντας τοὺς Λυθηρανιστάς. » Ὁ δὲ νέος ἐκδότης ἀνακράζει ἐν ὑποσημείωσει. « Ἀλόχρεως ἡ παραπομπή! » Καὶ διατί οὕτως; Μήπως ἡ κριτικὴ ἐρευνα περὶ τῆς γνησιότητος τῶν συγγραφῶν τοῦ δεινὸς ἡ δεινὸς πατὴρ τῆς ἐκκλησίας ἀντιβάνη εἰς τὰ δόγματα τῆς πίστεως; Ἐπειδὴ δὲ ἐν κακὸν δὲν ἐπέχεται ποτὲ μόνον, παρεσέφρασαν εἰς τὴν ὑποσημείωσιν ταύτην καὶ φράσις τις ὅπως ἀναξία τῶν ἀρχιερατικῶν θώκων, διότι βεβαιούται ἐνταῦθα, ὅτι τὸ μοναχικὸν τάγμα ἔχει τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ρίζαν ἐν αὐτῇ τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ. « εἰς τὸ πρόσωπον τοσοῦτον πλῆθος προφητῶν... » Βλέπετε πῶς τιμωροῦται ὁ κατηγορῶν τὸν Μελέτιον ἐπὶ ἀνορθόδοξία; Ἀμείψω ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου οὐρανοῦ κατακρημνίζεται εἰς τὰ καταχθόνια ταῦτόν ἐπειν, ἀπὸ τοῦ ἄκρου Ἑλληνισμοῦ περιπίπτει εἰς σολοικισμόν, τὸν ὅποιον καὶ αὐτὸς δὲν ἤθεύρει πῶς ἐγράψεν. Καὶ ἰδοὺ ἐτελειώσαμεν. Αἱ ὀλίγαι ἡμῶν παρατηρήσεις θέλουσι φανῆ βεβαίως ἐλαχίστου λόγου ἀξίαι. παραβαλλόμεναι πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν δυσχερίαν τοῦ ἔργου τὸ ὅποιον ἐπεχείρησεν ὁ Κ. Εὐθυδουλῆς καὶ διεξήγαγε μετὰ ἐπιστήμης ἐκκλησιαστικῆς καὶ τέχνης φιλολογικῆς τιμώσης ἀναμφισβόως τὸν ἄνδρα. Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ ἴδωμεν αὐτὸν ἐγκατεροῦντα εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐκδόσεως ταύτης, ἥτις θεραπεύει μίαν τῶν μεγαλύτερων ἀναγκῶν τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος καὶ θέλει χρησιμεύσει ἐπὶ πολὺν ἐτι χρόνον, διότι τὴν δημοσίευσιν ἄλλης βελτίονος ἐκκλησιαστικῆς ιστορίας εὐχόμεθα μᾶλλον ἢ ἐλπίζομεν προσεχῶς.

— ❖ ❖ ❖ —

Ο ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΤΟΥ

1853.

— 0 —

Κατὰ τὴν 25 Μαρτίου, ἥτις εἶναι ἡ ἐορτὴ τῶν ἐορτῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐκρίθη πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ἡ ἐπέτειος ποιητικὸς ἀγὼν, ὃν ὁ φιλογενέστατος Κ. Ἀμβρόσιος Ῥάλλης ἔταξε κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν. Μετὰ τὴν ἐν τῇ ἀγίᾳ Εἰρήνῃ ψαλλείσαν πάνδημον δοξολογίαν, περὶ τὴν 11 ὥραν πρὸ μεσημβρίας, πλῆθος ἀπειρὸν συνέβρευσεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον, καὶ ὑπουργοὶ ἐν πολλῇ, καὶ πολλοὶ τῶν ἐν τέλει, καὶ πόμπη πολλοὶ πολίται φιλόμουσοι, καὶ ἰδίως κυρίαι πολλαὶ ἐκόσμουν τὴν λαμπρὰν ταύτην ὁμήγυριν, ἣν ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς δὲν ἐδυνήθη νὰ τιμῇ ὡς πρὸ δύο ἐτῶν, ἐξ αἰτίας τοῦ εἰσέτι διαρκούντος βασιλικῆς πένθους. Παρεττήθη δὲ μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ὅτι, τοὺς ἄλλοτε τὴν εὐταξίαν διατηροῦντας ἐν ταῖς συνελεύσεσι ταύταις χωροθύλακας, ἀντικατέστησαν φοιτηταί, ἀνὰ τρεῖς ἐξ ἐκάστης κληρωθέντες σχολῆς, καὶ ὅτι τὰ ἀνατεθέντα αὐτοῖς καθήκοντα ἐξεπλήρουν πρὸς τιμὴν τοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ πάσης κοσμιότητος καὶ ἀξιοπροσεΐας, καὶ μετ' εὐγενεστάτης φιλοπροσώνης. Ἡ ἐπιτροπὴ ἡ δικαστὰς τὸν ἀγῶνα συνέκειτο ὑπὸ τῶν Κυρίων Περικλέους Ἀργυροπούλου ὡς πρυτάνεως, καὶ τῶν Καθηγητῶν Βενθόλου, Κομμανοῦδου, Καστόρχη, Φιλίππου Ἰωάννου καὶ Ῥαγκαβῆ εἰρηγητῆς δ' αὐτῆς ἐξελέγη, ὡς καὶ πρὸ δύο ἐτῶν, ὁ Κύριος Ῥαγκαβῆς, ὅστις ἀναθὰς ἀνέγνω τὴν ἐπομένην ἐκθεσιν.

ἘΠΙΤΟΝ ἦδη ἐκδικάζεται ὁ διανοητικὸς ἀγὼν ὃν ἔθετο ὁ Κύριος Ἀμβρόσιος Ῥάλλης, θέλων εἰς τὸ στέμμα τῆς πολεμικῆς δόξης ὁ περιβάλλεται ἐπετείως σήμερον ἡ Ἑλλάς, τὴν ἐνδοξον αὐτῆς ἀπορριμνέουσα ἐλευθέρωσιν, νὰ προσδέσῃ καὶ τὸν εὐγενῆ θαλλὸν τῆς ποιήσεως, καὶ τὴν πανελλήνιον ταύτην ἐορτὴν διὰ τοῦ ἀγλαεστάτου νὰ λαμπρύνῃ κοσμηματος συγχρόνως δὲ προτιθέμενος διὰ τοῦ γενναίου του τούτου ἐπινοήματος νὰ παρορμᾷ τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ποιήσεως, ἥτις αἶρει τὴν διάνοιαν ἐκ τῶν παρὰ πόδας, ἐκ τῶν ὑλικῶν καὶ τῶν χυμαίζων, εἰς τὴν ὑψηλότεραν ἐκείνην σφαῖραν, ἐν ᾗ συγχέονται πάντες οἱ ἐνθουσιασμοί, καὶ τεκταίνονται πᾶσαι αἱ μεγαλουργίαι καὶ τέλος εὐελπιστῶν, ὅτι ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ψυχαῖς δὲν ἐσβέσθη ἐντελὲς ὁ σπινθὴρ τῆς ἀλλοτε τὴν Ἑλλάδα τοσοῦτον λαμπρυνάσης ποιητικῆς φιλογίας, καὶ ὅτι, ἀφορμῆς διδομένης εἰς δοκιμίαν πολλαπλασιασίν, δύναται ἰσως ν' ἀναφανῇ ἐν αὐτοῖς καὶ τι ἀνταξίων τῶν ἀρχαίων ἀριστοτεχνημάτων ὡς ὁ ἐμπειρὸς κηπουρὸς πολλὰ σπεῖρει σπέρματα εἰς εὐφορον γῆν, προσδοκῶν ἐν τῷ πληθει αὐτῶν νὰ ἴδῃ φρυμμένον τὸ διαπρέπον εἰς ἐντέλειαν καλλονῆς.

Εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἀγωνοθέτου κατὰ τὸ ἔτος

3.

Ὁργίλος ἤγειρεν αὐτὸς τὸ μέτωπον, κ' ἐχύθη
εἰς τὴν καλλίστην ὄψιν τοῦ τὸ χρῶμα τῆς πορφύρας.
Δις θέλων, δὲν κατώρθωται πλὴν τέλος ἀπεκρίθη.
«Φράζον, δειλὲ, τὸ στόμα σου, ἢ λύσον μου τὰς χεῖρας».
Ομοίως δὲ καὶ πᾶσα ἡ περιγραφὴ τῶν βασιάνων τοῦ
στρατιώτου Κίσσα, ἐξ ἧς παραθέτομεν τοὺς τελευ-
ταίους στίχους. (Στρ. 8.)

Κ' ἐκτελεστικὸν τοῦ βδελυκτοῦ ἐκείνου μαρτυροῦν,
μὲ λύσαν ἐδευτέρονον τοὺς αἰσχυροὺς κακοῦργοι.
Εἰς τὴν φυλλίνην τῶν στρωμνῶν κοιμῶνται ὀλοφόροι,
καὶ τὰς σπαιρούσας σάρκας τοῦ ἡ μᾶστις ἐκρεοῦργει.
Ποιητικωτάτῃ δὲ εἶναι ἡ περιγραφὴ τῆς ἐπιδρομῆς
τῶν ἀρματωλῶν δι' ἀδύτων ἀτρικτῶν τοῦ ὄρους κατὰ
τῶν λητιῶν, καὶ ἡ τοῦ ἥθους τοῦ κοιμωμένου ἀρχι-
ληστοῦ (Στρ. 52 καὶ 53).

Ὅπου ὑπῆρχε σκοπιὰ, ὅπου πτόδων πόροι,
σκοποὶ φυλάττουσιν ἀρνεῖς, ἀνιμῶν ἐργάται.
Εἰς τὴν φυλλίνην τῶν στρωμνῶν κοιμῶνται ὀλοφόροι.
ὁ Φῶτος ἔννατος, αὐτῶν ἀνάμεσα κοιμᾶται.

Εἰς τὴν εὐώνυμον πλευρὰν ἀνάκτις ἐπὶ κλίνῃ,
ἀλλὰ δὲν εἶναι σκυθρωπὴ αἱ συνεχεῖς ὀφρὺς του!
Ἰππος τὸν εὖρεν εἰς σπιγμὴν ἀγρίας εὐπροσίτης,
κ' ἐγρᾶρ, κ' ἔμεινεν ἐκτός ἡ χλεύη τῆς ψυχῆς του.
Ἐνθουσιασμὸν δὲ πνέει ἡ στρόφη αὕτη περὶ τῆς
Δέσπως, ἀναλογιζομένης τὸν ἀποθανόντα καὶ ἀνεκ-
δίκητον ἄνδρα τῆς (Στρ. 29).

Ἐπράπη αἰῶνης ἀλλαχού ὁ ψολογισμένος νεὺς τῆς,
καὶ μετ' ὀλίγον ἤγειρε τὸ μέτωπον ὀργίλῃ,
κ' ἐνῶ τὰ μέλη ἔτρεμον, κ' ἐσπάρισσαν τὰ χεῖλη,
σπινθῆρες ἐξεγύοντο ἀπὸ τοῦ ὀρθαλμοῦ τῆς.
— Πάτερ, τοῦ Κέντρου ἡ ψυχὴ εἰς ἔρημον γωνίαν,
εἰς χώματ' ἀλιθῶντα βαρυκαλῆς στενάζει.
ὥς ποῦ! ἐδῶ μεμψίμοιρον τελοῦμεν θρηνηθῆναι;
Ἄς σπείσωμεν ἐκδικηταί! τὸ αἷμα τοῦ φωνάζει!
Καὶ τέλος εὐγενῶν αἰσθημάτων εὐγενῆς εἰσὶν ἐκφρα-
σις οἱ στίχοι οὗτοι. (Στρ. 42).

Ὅταν τὰς χεῖρας ὀπισθεν συνάγουν τὰ δεσμά του,
ὅποιας ἀναπαύσεως ὁ δούλος ἀπολαύει;
Ἐὰν τὸν θλίβουν τὰ δεσμά, κ' ἐκείνος δὲν τὰ θραύῃ,
ὦ! κάλλιον νὰ κοιμηθῇ τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου!
Καὶ οὗτοι προσέτι: (Στρ. 61).

Μοῦσα, ὁ θάνατος ἐδῶ τὸν ὕπνον διεδέχθη.
Σὺ εὐγενῆ, δὲν ἀγαπᾷς τοὺς φόνους καὶ τὸ αἷμα;
φιλόπατρις, βδελύττεσαι τῶν ἀδελφῶν τὰ ἔχθη.
Ἀπὸ τὴν ἄχαριν σκητὴν ἀπόστρεψον τὸ βλέμμα.

Καὶ τέλος οἱ τελευταῖοι τοῦ ὅλου ποιήματος,
«ὦ! εἴθε ὅπου νήπιον εἶδα τὸ φῶς τὸ πρῶτον,
εἴθε πολεμιστὴς κ' ἐγὼ ταχὺν νὰ φέρω πόδα,
ἀλλ' εἰς δικαίαν συμπλοκὴν, εἰς ἄλλης μάχης κρότον
νὰ πῆσω, γέρας μου ποθῶν καλῆς παρθένου ῥόδα».

Μεταξὺ τῶν δύο τούτων ποιημάτων οἱ δικασταὶ
διστάζοντες ἔμεινον. Καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία ἐκρίνε
τὰ ποιητικὰ αὐτῶν προτερήματα διάφορα μὲν, ἀλλὰ
κατ' ἀξίαν ἴσα ἐν ἀμφοτέροις. Δύο δὲ τῶν δικαστῶν
ἀπέδωκαν ἀνώτερα μάλιστα εἰς τὴν Κόρινθον καὶ τὸν
Πίνδαρον ἢ εἰς τοὺς ἀρματωλοὺς καὶ τοὺς κλέπτας.

Ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν ὅμως ἐθεωρήθη, ὅτι ἂν καὶ
ἐνδυμα μόνον λογίζεται τῆς ποιήσεως, εἶναι ὅμως ὡς
τὸ ἐνδυμα τῶν ἐν εἰκόνι γραπτῶν σωμάτων, ὃ δὲν
δύναται ν' ἀποξέσθῃ χωρὶς νὰ καταστραφῇ ἡ εἰκὼν,
ἢ ὡς ὁ χιτῶν τοῦ Ἡρακλέους, ὃ μὴ ἀποσπώμενος

χωρὶς νὰ συσπαράξῃ τὴν σάρκα. Καὶ ἔχει μὲν ἡ δημώ-
δης γλῶσσα, ὡς πᾶσα δημώδης γλῶσσα, τὴν χάριν
τῆς. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν πρόκειται, καὶ ἤρχισι, καὶ εὐ-
δοκίμοις προχωρεῖ, σπουδαῖος ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν
ἀγών, ἡ μετὰ τῆς ἀνορθώσεως τῆς κοινῆς ἐθνικότητος
ἀνορθώσεως τῆς ἐπ' αἰώνων βαρβαρότητος καταρρύθ-
κωσιν τῆς ἡμῶν γλώσσης, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο πρέπει αἱ
δυνάμεις ἡμῶν οὐχὶ νὰ κατακερματίζωνται εἰς δι-
λέκτων εἰδικὰς ἀναπτύξεις, ἀλλὰ νὰ συμπικνύνται
εἰς τῆς Πανελληνίου γλώσσης τὴν αξιοπρεπεῖα διάπλα-
σιν. Οὐδεμία δὲ περίστασις δύναται τοσοῦτον ν' ἀ-
ναγκάσῃ αὐτὴν, ὡς ἂν τις μέγας ἀναδειχθῇ ποιη-
τῆς, γράψας ἐν τῇ δημῳδίᾳ ἢ ἐν ἡτινιδῇποτε δια-
λέκτῳ, διότι ἡ λύρα αὐτοῦ θέλει ἀμέσως δώσει τὴν
ῥοπὴν εἰς τὴν πλάστιγγα. Ἡ Ὀμηρικὴ γλῶσσα ἐξη-
σεν ἐπὶ πεντεκαίδεκα ἑκατονταετηρίδας, μόνον διότι
ἐπρωτακτεῖτο ἀπὸ τὴν σκιάν τοῦ Ὀμήρου. Τόσον δ'
εὐχερὲστέρᾳ εἶναι ἡ χρῆσις τῆς δημώδους γλώσσης
παρὰ ἡ τῆς καθαρᾶς, ἥς ἡ ἐντελής ἀσκησις ἐμδριθεῖς
ἀπαιτεῖ φιλολογικὰς σπουδὰς, καὶ πολλὰς ἔχει ἀ-
κάνθας, ὥστε ἡ τῆς πρώτης ἐμφύχουσι θέλει ἐπι-
φέρει τῆς δευτέρας ἀνδρὶ τὴν καταστροφὴν, ἀλλὰ
βεβαίως τὴν ὀπισθοδρόμησιν.

Ταῦτα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων καὶ ὁ γενναῖος ἀγωνο-
θέτης, ἔγραψε πέρυπιν εἰς τὴν πρυτανείαν, τὸν περὶ
γλώσσης ὅρον τοῦ ἐξηγῶν διὰ τῶν ἐξῆς:

«Ἀλλ' ἐκεῖνα πολλάκις ἐθαύμασα τὸ παρ' ἡμῖν
συμβαῖνον κατ' ἀντίθετον ὅλως λόγον τοῦ παρὰ τοῖς
λοιποῖς ἔθνεσι: διότι παρ' αὐτοῖς μὲν αἰετοῦ ἢ
παιῆσις τοῦ πεζοῦ προηγῆται λόγου, καὶ τῆς γλῶσ-
σης τοῦ ἔθνους τῶν δημιουργοὶ οἱ ποιηταὶ ἐκαστοῦ
ἐγένοντο. Παρ' ἡμῖν δὲ τοῦναντίον, οὐκ οἶδα πῶς,
οἱ μὲν τῷ πεζῷ λόγῳ χρώμενοι καὶ τὴν γλῶσσαν
καθαρεύουσι, καὶ γλαφυρῶς γράφουσιν, καὶ γρητοῖαν
θυγατέρα τῆς ἀρχαίας, διὰ τε τὴν καλλιτέλειαν
καὶ σαφήνειαν, τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν ἡμῶν γλῶσ-
σαν ἀνέδειξαν, οἱ δὲ ποιηταὶ καὶ τοὺς φοιβολή-
πτους ἐπαγγελλόμενοι, τῶν χυδακτάτων λέξεων
καὶ φράσεων ποιοῦνται χρῆσιν.»

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπομένως, ἐπειδὴ, ἐκτός τῆς ποιη-
τικῆς ἀξίας τῶν δύο τούτων ἔργων, ἢ ἡ πλειονο-
ψηφία θεωρεῖ ἴσην ἐν ἀμφοτέροις, ὡς πρὸς τὰ ἐπί-
λοιπα, τὸ μὲν τῶν Ἀρματωλῶν καὶ Κλεπτῶν
ἔχει καὶ τὴν πρόσθετον τῆς δημοκρατικῆς δυσκο-
λίαν, ἢ ἐνίκησεν ἐπιτυχέστατα, τὸ δὲ τῆς Κορίνθου
καὶ τοῦ Πινδάρου, πρὸς δύο ἀντιβαίνει ὅρους τοῦ
δωρητηρίου, ὡς ἐννοοῦνται ὑπὸ τοῦ δωρητοῦ, τὸν
τῆς γλώσσης, καὶ τὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στίχων, διὰ
ταῦτα δημοψήφως, τοῦ μὲν ποιητοῦ τῆς Κορίνθου καὶ
τοῦ Πινδάρου ποιεῖται ἐντιμὸν μνηεῖον, ἐμφυχούσα
αὐτὸν νὰ ἐμμένῃ εἰς τὸ στάδιον ἐν ᾧ φαίνεται προε-
ρισμένος νὰ εὐδοκιμήσῃ, εἰς δὲ τὸν ποιητὴν τῶν Ἀρ-
ματωλῶν καὶ Κλεπτῶν ἀπονέμει τὸ ἄθλον.

Ὁ Πρύτανης Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ι. ΒΕΝΟΥΛΟΣ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.
ΕΥΘ. ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ. ΣΤ. Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ.
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

4^η Συλλογή τεκμηρίων για τη δημιουργία εκθέματος

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

Φοιτητές και φοιτήτριες στις αρχές στα μέσα της δεκαετίας του 1890.
Διακρίνονται οι αδελφές Παναγιωτάτου και στη μέση καθιστός ο
καθηγητής της Ιατρικής Σχολής Σπ. Μαγγίνας
(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ)

(Πηγή: Ι.Α. ΕΚΠΑ, Φωτογραφία Φοιτητών 1904-1905)

Ένας σημαντικός πυλώνας της πανεπιστημιακής ζωής, πέραν του διδακτικού προσωπικού, είναι οι φοιτητές.

Ήδη από τις πρώτες δεκαετίες της λειτουργίας του πανεπιστημίου, αποτέλεσαν ένα διακριτό σώμα μέσα στην Αθηναϊκή κοινωνία και μια διάδοχη ηγέτιδα δύναμη με σημαντική παρουσία στο δημόσιο βίο συμμετέχοντας ενεργά σε όλους τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες.

Το φοιτητικό σώμα ήδη από τη σύσταση του Αθήνησι αποκτά μια δυναμική και καταλαμβάνει το δικό του χώρο στη δημόσια σφαίρα. Αρχικά αριθμούσε 52 φοιτητές, σταδιακά ο αριθμός αυξήθηκε σημαντικά και έως τα τέλη του 19ου αιώνα είχε ξεπεράσει τους 1000.

Η γυναικεία παρουσία στο φοιτητικό σώμα θα καθυστερήσει. Οι πρώτες εγγραφές γυναικών στο Πανεπιστήμιο έγιναν το 1890, με την εγγραφή της Ιωάννας Στεφανόπολι στη Φιλοσοφική Σχολή και το 1892 με τις εγγραφές της Αγγελικής και της Αλεξάνδρας Παναγιωτάτου στην Ιατρική Σχολή, της Φλωρεντίας Φουντουκλή στη Φυσικομαθηματική Σχολή και της Θηρεσίας Ροκά στην Φιλοσοφική Σχολή.

Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών φοίτησαν σημαντικοί Έλληνες πολιτικοί, λογοτέχνες και ηθοποιοί. Αναμεσά τους, ο Χαρίλαος Τρικούπης, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο Κωστής Παλαμάς, ο Νίκος Καζαντζάκης, η Μαρία Πολυδούρη κ.ά.

➤ Ο Φοιτητικός Ύμνος του Κωστή Παλάμα | Χειρόγραφο του ποιητή

25η Μαρτίου 1840: Μια ομάδα φοιτητών που αντιπολιτεύονταν τον Όθωνα αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στον επίσημο εορτασμό και τέλεσαν χωριστά μνημόσυνο για τους πεσόντες ήρωες της Επανάστασης στον Ναό της Καπνικαρέας.

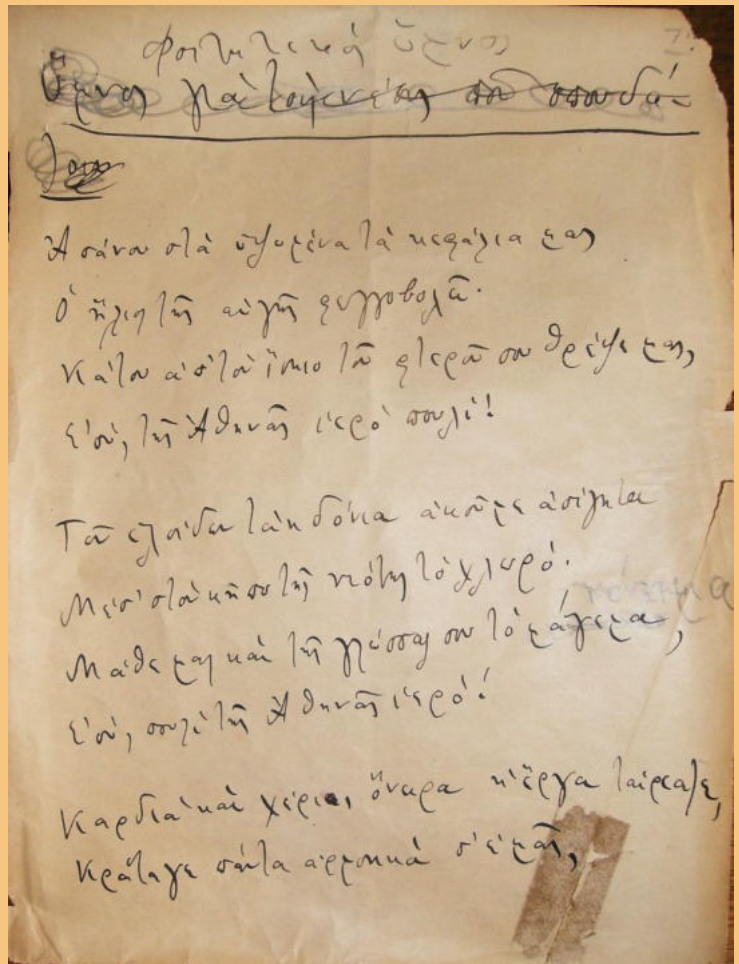
25η Μαρτίου 1841: Σημειώθηκαν επεισόδια μεταξύ φοιτητών και αστυνομίας. Κατά την επίσημη δοξολογία για την Εθνική Επέτειο, η Βαυαρική φρουρά παρέλειψε τους προβλεπόμενους τιμητικούς κανονιοβολισμούς. Γεγονός που θεωρήθηκε προσβολή απέναντι στους Αγωνιστές που συμμετείχαν στον εορτασμό. Μία μεγάλη ομάδα φοιτητών και Αγωνιστών αντέδρασαν και άρχισαν να φωνάζουν συνθήματα εναντίον του Όθωνα. Συνελήφθησαν πολλοί φοιτητές οι οποίοι στο Δικαστήριο αθωώθηκαν.

25η Μαρτίου 1897: Στο Πανεπιστήμιο δεν έγιναν επίσημες εορταστικές εκδηλώσεις λόγω του ελληνοτουρκικού πολέμου.

25η Μαρτίου 1921: Δεν γιορτάστηκε επίσημα η 100τηρίδα της Επανάστασης λόγω της Μικρασιατικής Εκστρατείας. Η οποία εορταστικε το 1930.

25η Μαρτίου 1942: Πραγματοποιήθηκε πορεία φοιτητών προς την πλατεία Φιλικής Εταιρείας (Κολωνάκι) για τη στέψη των προτομών των Φιλικών. Η πορεία εξελίχθηκε σε αντίδραση εναντίον των κατοχικών δυνάμεων.

25η Μαρτίου 2021: 200 χρόνια από την Επανάσταση εν μέσω πανδημίας του covid-19. πει να σημειωθεί ότι στους εν λόγω διαγωνισμούς βραβεύτηκαν

(Πηγή: Αρχείο καθηγητή Γερ. Ζώρα)

Απάνω στα υψωμένα τα κεφάλια μας
ο ήλιος της αυγής φεγγοβολεί.
Κάτου απ' τον ίσκιο του φτερού σου θρέψε μας,
εσύ, της Αθηνάς ιερό πουλί!

Των κλάδων τ' αηδόνια ακούμε ασίγητα
μεσ' στον κήπο της νιότης το χλωρό.
Μάθε μας και της γλώσσας σου το μάγεμα,
εσύ, πουλί της Αθηνάς ιερό!

Καρδιά και χέρια, όνειρα κ' έργα ταίριαζε,
κράταγε πάντα αρμονικά σ' εμάς,
πλάσε μας δυνατούς, αγνούς, βαθύγνωμους,
εσύ, ιερό πουλί της Αθηνάς!

Και κάμε απ' τα χέρια κι απ' τα έργα μας
κι απ' την ολανθισμένη μας ζωή
να βγη μια νέα πατρίδα κοσμοδόξαστη
ιερό πουλί εσύ της Αθηνάς εσύ!

- Αίτημα φοιτητών για τον Εορτασμό των 100 χρόνων από τον θάνατο του Ρήγα Φεραίου, 1898

18 Jan 1879
Anthon 1612

Ci. Polukui liv. *Ermine*
Turandot liv. *Ermine*
Edouard liv. *Ermine*

12. 10. 1911
12. 10. 1911
12. 10. 1911

[illegible]

Adieu le premieres et
 secondes et autres diverses occasions
 de les offrir une volonte en
 leur avec les charites les plus et
 de dignes occurences, mesmes l'esperance
 d'un plus grand bien en leur
 salut, et de leur en faire profiter.

[illegible][illegible]

C'è un'altra cosa da aggiungere
 sul conto. Il re non ha mai avuto la parola di ordine per che si facesse il processo alla regina nel 1809.
Il re non ha mai avuto la parola di ordine per che si facesse il processo alla regina nel 1809.

Te rogăm să te încredințăm
întru mâinile tale toate lucrurile
noastre, ca să ne poți ajuta să
înțelegem și să folosim toate
darurile tale, ca să ne poți ajuta
să ne folosim de ele întru
slujba ta.

by getting up in a hurry in the
morning by the engine and by the
Pacheco.

Er lye ¹ ~~er~~ ² ~~er~~ ³ ~~er~~ ⁴ ~~er~~ ⁵ ~~er~~ ⁶ ~~er~~ ⁷ ~~er~~ ⁸ ~~er~~ ⁹ ~~er~~ ¹⁰ ~~er~~ ¹¹ ~~er~~ ¹² ~~er~~ ¹³ ~~er~~ ¹⁴ ~~er~~ ¹⁵ ~~er~~ ¹⁶ ~~er~~ ¹⁷ ~~er~~ ¹⁸ ~~er~~ ¹⁹ ~~er~~ ²⁰ ~~er~~ ²¹ ~~er~~ ²² ~~er~~ ²³ ~~er~~ ²⁴ ~~er~~ ²⁵ ~~er~~ ²⁶ ~~er~~ ²⁷ ~~er~~ ²⁸ ~~er~~ ²⁹ ~~er~~ ³⁰ ~~er~~ ³¹ ~~er~~ ³² ~~er~~ ³³ ~~er~~ ³⁴ ~~er~~ ³⁵ ~~er~~ ³⁶ ~~er~~ ³⁷ ~~er~~ ³⁸ ~~er~~ ³⁹ ~~er~~ ⁴⁰ ~~er~~ ⁴¹ ~~er~~ ⁴² ~~er~~ ⁴³ ~~er~~ ⁴⁴ ~~er~~ ⁴⁵ ~~er~~ ⁴⁶ ~~er~~ ⁴⁷ ~~er~~ ⁴⁸ ~~er~~ ⁴⁹ ~~er~~ ⁵⁰ ~~er~~ ⁵¹ ~~er~~ ⁵² ~~er~~ ⁵³ ~~er~~ ⁵⁴ ~~er~~ ⁵⁵ ~~er~~ ⁵⁶ ~~er~~ ⁵⁷ ~~er~~ ⁵⁸ ~~er~~ ⁵⁹ ~~er~~ ⁶⁰ ~~er~~ ⁶¹ ~~er~~ ⁶² ~~er~~ ⁶³ ~~er~~ ⁶⁴ ~~er~~ ⁶⁵ ~~er~~ ⁶⁶ ~~er~~ ⁶⁷ ~~er~~ ⁶⁸ ~~er~~ ⁶⁹ ~~er~~ ⁷⁰ ~~er~~ ⁷¹ ~~er~~ ⁷² ~~er~~ ⁷³ ~~er~~ ⁷⁴ ~~er~~ ⁷⁵ ~~er~~ ⁷⁶ ~~er~~ ⁷⁷ ~~er~~ ⁷⁸ ~~er~~ ⁷⁹ ~~er~~ ⁸⁰ ~~er~~ ⁸¹ ~~er~~ ⁸² ~~er~~ ⁸³ ~~er~~ ⁸⁴ ~~er~~ ⁸⁵ ~~er~~ ⁸⁶ ~~er~~ ⁸⁷ ~~er~~ ⁸⁸ ~~er~~ ⁸⁹ ~~er~~ ⁹⁰ ~~er~~ ⁹¹ ~~er~~ ⁹² ~~er~~ ⁹³ ~~er~~ ⁹⁴ ~~er~~ ⁹⁵ ~~er~~ ⁹⁶ ~~er~~ ⁹⁷ ~~er~~ ⁹⁸ ~~er~~ ⁹⁹ ~~er~~ ¹⁰⁰ ~~er~~ ¹⁰¹ ~~er~~ ¹⁰² ~~er~~ ¹⁰³ ~~er~~ ¹⁰⁴ ~~er~~ ¹⁰⁵ ~~er~~ ¹⁰⁶ ~~er~~ ¹⁰⁷ ~~er~~ ¹⁰⁸ ~~er~~ ¹⁰⁹ ~~er~~ ¹¹⁰ ~~er~~ ¹¹¹ ~~er~~ ¹¹² ~~er~~ ¹¹³ ~~er~~ ¹¹⁴ ~~er~~ ¹¹⁵ ~~er~~ ¹¹⁶ ~~er~~ ¹¹⁷ ~~er~~ ¹¹⁸ ~~er~~ ¹¹⁹ ~~er~~ ¹²⁰ ~~er~~ ¹²¹ ~~er~~ ¹²² ~~er~~ ¹²³ ~~er~~ ¹²⁴ ~~er~~ ¹²⁵ ~~er~~ ¹²⁶ ~~er~~ ¹²⁷ ~~er~~ ¹²⁸ ~~er~~ ¹²⁹ ~~er~~ ¹³⁰ ~~er~~ ¹³¹ ~~er~~ ¹³² ~~er~~ ¹³³ ~~er~~ ¹³⁴ ~~er~~ ¹³⁵ ~~er~~ ¹³⁶ ~~er~~ ¹³⁷ ~~er~~ ¹³⁸ ~~er~~ ¹³⁹ ~~er~~ ¹⁴⁰ ~~er~~ ¹⁴¹ ~~er~~ ¹⁴² ~~er~~ ¹⁴³ ~~er~~ ¹⁴⁴ ~~er~~ ¹⁴⁵ ~~er~~ ¹⁴⁶ ~~er~~ ¹⁴⁷ ~~er~~ ¹⁴⁸ ~~er~~ ¹⁴⁹ ~~er~~ ¹⁵⁰ ~~er~~ ¹⁵¹ ~~er~~ ¹⁵² ~~er~~ ¹⁵³ ~~er~~ ¹⁵⁴ ~~er~~ ¹⁵⁵ ~~er~~ ¹⁵⁶ ~~er~~ ¹⁵⁷ ~~er~~ ¹⁵⁸ ~~er~~ ¹⁵⁹ ~~er~~ ¹⁶⁰ ~~er~~ ¹⁶¹ ~~er~~ ¹⁶² ~~er~~ ¹⁶³ ~~er~~ ¹⁶⁴ ~~er~~ ¹⁶⁵ ~~er~~ ¹⁶⁶ ~~er~~ ¹⁶⁷ ~~er~~ ¹⁶⁸ ~~er~~ ¹⁶⁹ ~~er~~ ¹⁷⁰ ~~er~~ ¹⁷¹ ~~er~~ ¹⁷² ~~er~~ ¹⁷³ ~~er~~ ¹⁷⁴ ~~er~~ ¹⁷⁵ ~~er~~ ¹⁷⁶ ~~er~~ ¹⁷⁷ ~~er~~ ¹⁷⁸ ~~er~~ ¹⁷⁹ ~~er~~ ¹⁸⁰ ~~er~~ ¹⁸¹ ~~er~~ ¹⁸² ~~er~~ ¹⁸³ ~~er~~ ¹⁸⁴ ~~er~~ ¹⁸⁵ ~~er~~ ¹⁸⁶ ~~er~~ ¹⁸⁷ ~~er~~ ¹⁸⁸ ~~er~~ ¹⁸⁹ ~~er~~ ¹⁹⁰ ~~er~~ ¹⁹¹ ~~er~~ ¹⁹² ~~er~~ ¹⁹³ ~~er~~ ¹⁹⁴ ~~er~~ ¹⁹⁵ ~~er~~ ¹⁹⁶ ~~er~~ ¹⁹⁷ ~~er~~ ¹⁹⁸ ~~er~~ ¹⁹⁹ ~~er~~ ²⁰⁰ ~~er~~ ²⁰¹ ~~er~~ ²⁰² ~~er~~ ²⁰³ ~~er~~ ²⁰⁴ ~~er~~ ²⁰⁵ ~~er~~ ²⁰⁶ ~~er~~ ²⁰⁷ ~~er~~ ²⁰⁸ ~~er~~ ²⁰⁹ ~~er~~ ²¹⁰ ~~er~~ ²¹¹ ~~er~~ ²¹² ~~er~~ ²¹³ ~~er~~ ²¹⁴ ~~er~~ ²¹⁵ ~~er~~ ²¹⁶ ~~er~~ ²¹⁷ ~~er~~ ²¹⁸ ~~er~~ ²¹⁹ ~~er~~ ²²⁰ ~~er~~ ²²¹ ~~er~~ ²²² ~~er~~ ²²³ ~~er~~ ²²⁴ ~~er~~ ²²⁵ ~~er~~ ²²⁶ ~~er~~ ²²⁷ ~~er~~ ²²⁸ ~~er~~ ²²⁹ ~~er~~ ²³⁰ ~~er~~ ²³¹ ~~er~~ ²³² ~~er~~ ²³³ ~~er~~ ²³⁴ ~~er~~ ²³⁵ ~~er~~ ²³⁶ ~~er~~ ²³⁷ ~~er~~ ²³⁸ ~~er~~ ²³⁹ ~~er~~ ²⁴⁰ ~~er~~ ²⁴¹ ~~er~~ ²⁴² ~~er~~ ²⁴³ ~~er~~ ²⁴⁴ ~~er~~ ²⁴⁵ ~~er~~ ²⁴⁶ ~~er~~ ²⁴⁷ ~~er~~ ²⁴⁸ ~~er~~ ²⁴⁹ ~~er~~ ²⁵⁰ ~~er~~ ²⁵¹ ~~er~~ ²⁵² ~~er~~ ²⁵³ ~~er~~ ²⁵⁴ ~~er~~ ²⁵⁵ ~~er~~ ²⁵⁶ ~~er~~ ²⁵⁷ ~~er~~ ²⁵⁸ ~~er~~ ²⁵⁹ ~~er~~ ²⁶⁰ ~~er~~ ²⁶¹ ~~er~~ ²⁶² ~~er~~ ²⁶

Everett Ruess

Erzbischofliche Fürstliche Residenz
für Herrn v. Cernoch Tarnobyl

In nomine D. N. I. H. C.

Agnes & Priscilla

Petrogaleus N. 1791. 100
 Dist. 100. N. 1791. 100

Perm. to stay overnight

Phycis

Canis Spatarum

Molina

of Geography

L'esperance

Fig. 7. Diagram of

Nine Ninety Nine.
N. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

Οι φοιτηταί του Εθνικού Πανεπιστημίου προς την Σεβαστήν Σύγκλητον αυτού.

Σεβαστή Σύγκλητος

Κατά τον Ιούνιον του λήγοντος έτους 1898 συνεπληρώθη η εκατοστή επέτειος από του θανάτου του Μεγάλου Έλληнос Εθνομάρτυρος Ρήγα. Αλλ' οι φοιτηταί του Εθνικού Πανεπιστημίου το μεν σφόδρα επιθυμούντες όπως μη τοιαύτη σημαντική περίστασις απαρατήρητος όλως παρέλθη εν εποχή μάλιστα καθ' ήν το εθνικόν φρόνημα χρήζει ενισχύσεως, το δε φρονούντες ότι αυτοί προτίστως οφείλουσιν ως εκ της κοινωνικής θέσεώς των να ηγώνται τοιούτων ζητημάτων, απεφάσισαν αρμόζουσιν τω πράγματι και ταις περιστάσεσιν άμα να εορτάσωσιν εορτήν.

Επειδή όμως και ως εκ του υπό της θέσεως αυτών επιβαλλομένου καθήκοντος και της φύσεως του πράγματος δεν δύνανται να ενεργήσωσιν μονομερώς, λαμβάνουσι την τιμήν να στραφώσι προς υμάς και να αιτήσωνται την υμετέραν συμμετοχήν και σύμπραξιν, ων άνευ ουδέ να σκεφθώσι περί τούτων δύνανται πολλώ μάλλον να εκτελέσωσιν.

Ουδένα δε λόγον έχοντες να αμφιβάλλωσι περί της ευμενούς κρίσεως και αποδοχής, τολμώσιν να υποβάλωσιν το κάτωθι πρόγραμμα. Κατά την πρώτην ημέραν να τελεσθή εκκλησιαστικόν μνημόսυνον εις ό υφηγητής του Πανεπιστημίου θα εκφωνήση λόγον. Μετά το μνημόսυνον οι φοιτηταί να έλθωσι προ του ανδριάντος του Ρήγα, όν θα στέψωσι προσφωνούντος εμμέτρως φοιτητού. Την εσπέραν της αυτής ημέρας να τελεσθή εν τη αιθούση των τελετών του Πανεπιστημίου πολιτικόν μνημόսυνον, ομιλήσαντος καθηγητού. Κατά το μνημόսυνον χορός των φοιτητών να ψάλλη ύμνον εις τον Ρήγαν επίτηδες συντεθησόμενον και τινα εκ των ασμάτων αυτού. Το εσπέρας της επομένης να λάβη χώραν πανηγυρική παράστασις υπό φοιτητών δράματος εκ των εις τον Ρήγαν αναφερομένων. Τέλος θα εκδοθώσι τα ποιήματα του Ρήγα εις τεύχος πωληθησόμενον την ημέραν της εορτής.

Το πρόγραμμα τούτο καταρτήσαμεν εμφορούμενοι της ιδέας ότι ζητούντες ολίγα δυνάμεθα να έχωμεν την επιτυχίαν βεβαίαν και την υμετέραν συνδρομήν την τε ηθικήν και υλικήν εξησφαλισμένην.

Ευπειθέστατοι

Οι αντιπρόσωποι των φοιτητών πασών των Σχολών του Εθνικού Πανεπιστημίου

[υπογραφές]

➤ Αναμνήσεις καθηγητών και φοιτητών από το Πανεπιστήμιο

«Θε να κάμωμεν ακόμα και μεγάλον και τρανόν
το Πανεπιστήμιόν μας εις την πόλιν Αθηνών.
τότε θε να αναλάμψη στις Αθήνας η σοφία,
και τα καφενεία όλα θα γενούν διδασκαλεία.
Την σοφίαν τότε όλοι απ' τ' αυτιά θε να βαστούν,
και σοφίαν κ' οι βαστάζοι άφευκτα θα εμπλησθούν»

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, *Τα Άπαντα*, Εκδοτικός Οίκος Γεωργίου Φέξη, Εν Αθήναις 1915, σ. 296.

19 Σεπτεμβρίου 1874

«Προχθές την Τρίτην επήρα το απουλυτήριόν μου, με βαθμόν καλώς. Ακόμη δεν επήγα να εγγραφώ εις το Πανεπιστήμιον. Σαλεύω δε ματαξύ θεολογίας και φιλοσοφίας, και καλόν ήτο να έχω την γνώμην σας, αλλά δυστυχώς η προθεσμία των εγγραφών τελειώνει την προσεχή Τετάρτην και δεν θα προλάβω έως τότε να λάβω γράμμα σας. Θα υπάγω λοιπόν την Δευτέραν να εγγραφώ εις όποιαν των δύο σχολών με φωτίση ο Θεός»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, *Αλληλογραφία*, Φιλολογική επιμέλεια Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 1992, σ. 40-41.

«Ήτο Δευτέρα, Περικλή, και ώρα ως ενάτη, /οπόταν ήρχισ' εορτή υπερσπουδαιοτάτη / εκόσμου δε το τέμενος με δάφνας και μυρσίνας / κι ο Φοίβος εξηκόντιζε τας φλογερός ακτίνας / στις κεφάλας των σοβαρών του έθνους διδασκάλων, / που εμαζεύοντο εκεί ο εις μετά τον άλλον/ [...] Παρηκολούθουν με αυτούς και πλήθη δικηγόρων, / κατόπιν δε προσήρχετο η φάρα των δοκτόρων / και κάθε του Ασκληπιού γενναίος θιασώτης/ [...] Κατόπιν τούτων, Περικλή, προσήρχοντο ηρέμα / με κεφαλήν υψάυχена και φλογοβόλον βλέμμα / και φροντιστών, σχολιαστών κι ερμηνευτών τα στίφη, / ώνπερ τα έργα φοβερά και όλ' αι σκέψεις γρίφοι, / ο Μιστριώτης δηλαδή μετά της συντροφιάς, /ποικίλα δε συστήματα δεινής φιλοσοφίας/ [...] Εκεί και μαθηματικοί σπουδαίοι και μεγάλοι, / που έχουν από κλάσματα γεμάτο το κεφάλι / κι άμα τους δώσεις δυο γνωστούς ευρίσκουν και τον τρίτον/ [...] Κατόπιν τούτων ήρχοντο των Θεολόγων σμήνη / με βαθυτάτας κι υψηλάς περί του Πλάστου γνώσεις, / αρχιμανδρίται μερικοί, εν οίς κι ο *Ζήκος Ρώσσης*, / ο *Δαμαλάς*, που ερευνά το της ψυχής μας μέλλον / και κοπιάζει να ευρή το φύλον των Αγγέλων/ [...] Και τέλος εκινήσαμε και πάμε, πάμε, πάμε, / ως ότου στη Μητρόπολη απ' έξω σταματάμε, / κι εκεί ανακατώθηκαν συστήματα και γλώσσες / και άρχισαν σπρωξίματα και καπακιές καμπόσες».

ΓΕΩΡΓΟΣ ΣΟΥΡΗΣ, *Τα πενηντάχρονα του Πανεπιστημίου*. (1887)

«Την υποδοχή που μου έκαναν οι συμφοιτηταί μου θα την θυμούμαι πάντα.

20 Φεβρουαρίου 1921: Να'μαι και στο Πανεπιστήμιο στην αίθουσα της Νομικής. Με μια ζωηρή συγκίνηση ανέβαινα ένα ένα τα ιερά σκαλιά του. Δεν είχα πλέον την καταραμένη δειλία, μια υπερηφάνεια όγκωνε την ψυχή μου και ανύψωνε το πνεύμα μου. Την υποδοχή που μου έκαναν οι συμφοιτηταί μου θα την θυμούμαι πάντα. Χειροκροτήματα συνεχή (είναι η συνήθειά των στην κάθε καινούρια εμφάνιση). Κάποιος με ρώτησε κρυφά αν είμαι χήρα σαν φορούσα μαύρα βαριά. Εγέλασα. Αλήθεια ήταν! Αν μάντεψε την ψυχή μου, καλά την ονόμασε χήρα ...»

ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ, «*Ζωή με παραφορά...*». *Αθηναϊκό ημερολόγιο 1921-1922, 1925*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, Αθήνα 2005, σ. 18.

«Ανανογιέμαι τα χρόνια που ζούσα στην Αθήνα φοιτητής κι η καρδιά μου ραϊζει, κοιτάζα και δεν έβλεπα, πάχνη πυκνή, καμωμένη από φαντασία, ηθική κι επιπολαιότητα, σκέπαζε και δε με άφηνε να δω τον κόσμο. Πικρή είναι η νιότη, πικρή, ακατάδεχτη, δεν καταλαβαίνει, κι όταν αρχίζεις να καταλαβαίνεις, η νιότη έχει φύγει».

«Ο πατέρας μου 'χε υποσχεθεί ένα χρόνο ταξίδι, όπου θέλω, αν έπαιρνα με άριστα το δίπλωμά μου, μεγάλη η αμοιβή, ρίχτηκα με τα μούτρα στη μελέτη, ένας φίλος μου Κρητικός, με σατανικό μυαλό, θά 'δινε μαζί μου εξετάσεις. Έφτασε η κρίσιμη μέρα, κινήσαμε για το Πανεπιστήμιο, ήμασταν κι οι δυο ανήσυχοι, όλα τά 'ξερα κι όλα τώρα τά 'χα ξεχάσει, η μνήμη άδειασε, τρόμαξα. –Θυμάσαι τίποτα; με ρωτάει ο φίλος μου. –Τίποτα. –Μήτε εγώ. Πάμε στην μπιραρία, να πιούμε, νά 'ρθουμε στο κέφι, να λυθεί η γλώσσα μας, ο πατέρας μου έτσι πήγαινε στον πόλεμο, μεθυσμένος. –Πάμε. Ήπιαμε, ξανάπιαμε, ήρθαμε στο κέφι. –Πώς σου φαίνεται ο κόσμος; με ρώτησε ο φίλος μου. –Διπλός. –Και μένα. Μπορείς να περπατήσεις; Σηκώθηκα, έκαμα μερικά βήματα. –Μπορώ, αποκρίθηκα. –Τότε πάμε, τρέμε, Ρωμαϊκό Δίκαιο! Κινήσαμε στην αρχή χεραγκαλιά, ύστερα ξεθαρρευτήκαμε, καθένας κι απάνω του [...] Σκνίπες μας φάνηκαν οι καθηγητές έτσι που θρόνιαζαν αράδα και μας περίμεναν, το μυαλό μας πετούσε σπίθες. Με κέφι μεγάλο, με άνεση λίγο αυθάδη, ανακατεύοντας κάθε τόσο λατινικά ρητά, απαντήσαμε, πήγαινε η γλώσσα μας ροδάνι, πήραμε κι οι δυο άριστα. Μεγάλη η χαρά μας, ο φίλος μου έκανε σχέδια ν' ανοίξει δικηγορικό γραφείο στην Κρήτη και να πολιτευτεί, κι εγώ χαιρόμουν γιατί άνοιγε μια πόρτα να φύγω. Μια από τις μεγαλύτερες λαχτάρες της ζωής μου στάθηκε πάντα το ταξίδι».

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ, *Αναφορά στον Γκρέκο*

«4 Ιανουαρίου '42

[...] Είχαν ζητήσει την αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου για το πρωτοχρονιάτικο γλέντι τους. Ο κίνδυνος που θα απειλούσε τον ωραίο ιστορικό χώρο έπειτ' από γενναίο φαγοπότι έβαλε τη σύγκλητο σε σκέψεις και επρότεινε την αίθουσα του «Παρνασσού». Οι γερμανοί αξιωματούχοι όμως επέμεναν να πάρουν εκείνο που απαιτούσαν και το γλέντι τους έγινε στο Πανεπιστήμιο. Σήμερα μαθαίνω ότι την επομένη η αίθουσα παρουσίαζε θέαμα πεδίου μάχης: Τα πάντα είχαν γίνει εκεί μέσα γυαλιά καρφιά. Είχαν τσακίσει καρέκλες και τραπέζια και αφού δεν άφησαν πέτρα πάνω σε πέτρα αναποδογύρισαν τ'αγάλματα των πρυτάνεων και των αγωνιστών του εικοσιένα θρυμματίζοντάς τα κάτω στο πάτωμα. Οι ορδές του Τζένγκις Χαν και του Αττίλα ξαναζούν έπειτα από τόσους αιώνες μέσα στην Αθήνα του 1942.»

ΜΙΝΩΣ ΔΟΥΝΙΑΣ, «Έπειτα από 120 χρόνια ελεύθερης ζωής είμεθα πάλι σκλάβοι»

➤ Λογοτέχνες φοιτητές 1900-1930

Νίκος Καζαντζάκης

Κώστας Καρυωτάκης

Κώστας Βάρναλης

Οδυσσέας Ελύτης

Μαρία Πολυδούρη

Στρατής Μυριβήλης

Το προσωπικό του Ι.Α. ΕΚΠΑ είναι στη διάθεσή σας να βοηθήσει σε ό,τι χρειαστείτε για τη δημιουργία του εκθέματος σας .

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Σύνταξη και επιλογή τεκμηρίων:

Βαγγέλης Καραμανωλάκης, αν. καθ. ΕΚΠΑ και Πρόεδρος Ι.Α. ΕΚΠΑ

Χαίδω Μπάρκουλα, ΕΔΙΠ, Υπεύθυνη Αρχειακών Συλλογών και Ερευνητικού Έργου του Ι.Α. ΕΚΠΑ

Ευγενία Χριστοπούλου, Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Ι.Α. ΕΚΠΑ

Μεταγραφές χειρόγραφων επιστολών: Ζωή Μαλτέζου, Ι.Α. ΕΚΠΑ

Διαδικτυακές παρουσιάσεις & ξεναγήσεις: Ζωή Μαλτέζου, Χριστίνα Μπάκουλα, Χαίδω Μπάρκουλα, Χριστιάννα Φασιά, Ευγενία Χριστοπούλου.

Ευχαριστούμε θερμά τους συναδέλφους: Γιάννη Βασιλείου, Ασημίνα Λιάζου, Μακρίνα Τσιώτακη και Μιχάλη Χαχλάκη για την υποστήριξη του προγράμματος. Επίσης ευχαριστούμε τη συνάδελφο Ελένη Πάστρα από το Τμήμα Δημοσιευμάτων του ΕΚΠΑ για την τελική επιμέλεια του ανά χείρας φυλλαδίου, καθώς και για την παραχώρηση στοιχείων που σχετίζονται με τους ανδριάντες και τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο υπό έκδοση έντυπο του ΕΚΠΑ *Γλυπτά και έργα τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*, σε έρευνα της Ελένης Πάστρα. Επίσης ευχαριστούμε θερμά για την παραχώρηση φωτογραφικού υλικού των ανδριάντων την κ. Μαρία Σκούρτη και την κ. Μαρία Κοντάκη.

Το παρόν φυλλάδιο συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας του Ι.Α. ΕΚΠΑ με το Μουσείο Ιστορίας του ΕΚΠΑ για τον 6^ο Μαθητικό Διαγωνισμό 2020-2021.